

LA DESTRUCCIO CLANDESTINA DE LA BANDERA DELS CATALANS D'AMERICA

Torna a parlar Francesc Ferrer-Piè

Ais nostres lectors que ja coneixen les informacions publicades en les planes de LA HUMANITAT sobre la destrucció de la bandera dels catalans d'Amèrica en els primers temps de la Dictadura, no els estranyarà que arran de les mateixes s'hagin pogut posar en clar una enormitat de detalls que, de no haver-nos rebel·lat contra la passivitat que hi havia, en aquest afer i que tan còmoda era per als "responsables", no s'haurien pas aclarit amb la facilitat d'ara.

Per això, després de les personalitats que en les nostres columnes han intervingut en aquest afer, i coneixedors de què el nostre amic Francesc Ferrer-Piè, havia rebut una infinitat de visites de "persones assabentades", l'hem anat a veure una altra vegada, per tal de què ens contés per als lectors de LA HUMANITAT els aspectes complementaris de la versió que ens donà ell fa un parell de setmanes i que no ha estat desmentida més que per uns suposicions sense cap fonament concret i que no han meregut cap rèplica de les persones que reberen una acusació concreta amb les seves declaracions.

Entre altres detalls, ens ha pogut precisar els següents:

—El que va treure la bandera del Palau de la Generalitat fou l'ordenança de Puig i Cadafalch, el qual es quedà d'ordenança amb Alfons Sala, quan aquest fou nomenat President de la Mancomunitat. No vol que publiqui en nom, perquè encara funcionari de la Generalitat no em crec autoritzat per a donar-lo a la llum pública.

—En Sala, quan es va donar compte de la manca de la bandera, va fer gestions per a reposar-la i amagar al·lí la desaparició. A tal fi, va gestionar de la Casa "Serium, S. A.", que fou la que fabricà la bandera, la fabricació d'una altra parella, però la casa, eludint els compromisos de caràcter polític que a la llarga podria portar la falsificació de la bandera, li demanà 25.555 pessetes, quan uns dos anys abans la bandera autèntica solament valia 9.000 pessetes, i encara fou feta una rebaixa bastant important sobre el preu marcat.

—Naturalment, davant d'aquest preu Sala dubtà i o es preocupà més de la bandera. Si ara s'hagués de reconstruir valdria 6.400 pessetes, tenint en compte la baixa soferta en aquests darrers anys per la matèria prima.

—En cas de què algú hagués intentat una reposició amb una bandera falsa, hauria estat molt fàcil demostrar la suplantació per dues raons: Primera, perquè jo sé la persona que té un troc que va sobrar de la confecció de la bandera autèntica, i vostè ja és fàcil carregar que aquests trets tan treballats no poden sortir iguals dues vegades, i amb la comparació es demostraria la diferència; i, segona, perquè jo sé que una altra persona hi va fer un senyal que cap dels possibles suplantadors pot conèixer, i la manca d'aquest senyal demostraria també d'una manera evident la falsedat del novell símbol.

—Respecte a les quartilles que del Dr. Josep Riera i Puntí publicava LA HUMANITAT, us dic que em permeteu contestar-li punt per punt, personalment i amb tot el respecte.

D'aquesta bandera n'hem de parlar amb el màxim respecte com diu molt bé, però el deparar les responsabilitats de la seva destrucció clandestina i covarda durant la Dictadura, no és força més patriòtic que assistir, d'una manera impúdica, a la reposició que en volia fer la Joventut d'Acció Catalana?

El Dr. Riera i Puntí diu que es resisteix a creure que la bandera hagi estat estripada i cremada. En les nostres declaracions a LA HUMANITAT ho fèrem, amb tota mena de detalls, i de dites afirmacions, amb tot el nostre sentiment, no en podem treure ni una coma, doncs, com podeu veure, ningú dels al·ludits no ha tret el nas ni tan sols per treure's de sobre les acusacions que sobre d'ells pesen, i no és d'homes honrats el fet covard i criminal de destruir el que per nosaltres és el més sagrat, és el símbol pel qual jo voreig estar empenyat i voreig haver d'estar exultat. És que creu el Dr. Riera i Puntí que l'ilegítim detentador de la bandera podia permetre — que es parles de la confecció d'aquesta bandera d'Acció Catalana? A quina casa hauria pertenescut aquesta forma rara de patriota? No hauria estat un gran honor cretorar-la al seu legítim possessor, a la Generalitat, ja que essent una bandera regalada a la Mancomunitat, com a símbol de la incipient unitat catalana, el seu legítim possessor actual és la Generalitat que la simbolitza i la representa? És que es pot tolerar que per part de determinats elements es pugui considerar, ni per un sol moment, més digne el senyor Puig i Cadafalch, que s'entregà en cos i ànima a Primo de Rivera, que a Francesc Macià?

La farsa antipatriòtica que alguns volen realitzar parlant de l'evident existència de la bandera — i ara no em refereixo al Dr. Riera i Puntí, sinó als elements que, abusant de la bona fe, l'han intentat convèncer — seria bona per a enredar els Pòssels de Joventut de Folch i Torres, però afortunadament hi ha una gran massa de catalans que no necessita mestratges de patriotisme per sentir-lo dignament i mantenir-lo en tots moments.

Doctor Riera i Puntí: ¿el la malfeta de què jo he acusat encrematament nosaltres? Si per una suposició tan groguera com ha estat l'afer "Bloch-Brunet-Ragassol" tots aquests patriotes tan delicats (!) no han vacil·lat en aixecar una campanya que oclia traïdorament l'Estatut, què creieu que no haurien fet la primera vegada que tinguessin motiu per acusar-nos? No dubto del catalanisme pur de Palestra, de la Unió Catalana i de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Catalana, però, no creieu, doctor Riera i Puntí, que tots, absolutament tots, s'haurien aixecat contra Macià i contra nosaltres, demanant-nos responsabilitats, i no creieu, doctor Riera i Puntí, que tota aquesta premsa que ha callat com un mort davant de les meves acusacions no hauria mogut el més gran enrenou possible per tal d'otegar-nos en el llot en què ara es troben ells?

Per acabar, vuli repetir al Dr. Riera i Puntí que si la bandera existís, com ell vol suposar, seria un delict de lesa Pàtria el no entregar-la i també el no denunciar-la, i això demostra abastament que aquelles afirmacions són falses de cap a peu, i que tot això els ho fa dir la vergonya de llur vilès, perquè sinó ens ho haurien demostrat i d'una manera que hauria estat aplaudida i que no podran, donada la certitud de les nostres afirmacions.

El clíx del dia

EL PRIMER CIGARRET

Quan el noi comença a sentir els desitjos de deixar d'esser noi i ésser ja un home, el primer que fa és iniciar-se en l'art de fumar. Per a aquesta iniciació — sempre clandestina — no hi manca mai un company alligador o temptador. El primer cigarret fumant d'amatador és, generalment, seguit d'incomoditats que són suportades heroïcament. Per què? perquè el noi que fuma és ja un començament d'home.

La generació actual no la sent, aquesta impopularitat per fumar, i cada dia són menys els nois que fumen. Però no

per això l'estampa deixa d'esser d'actualitat, i no serà per molt temps, si el noi cap l'el que prohibeixi el fer fum i nicotitzar-se.

Mentre els homes fumin, els nois als quals apunta el borsell del bigotí voldran fumar.

El primer cigarret és un certificat de creixença, una alternativa en la vida dels homes grans, un adéu als jocs de la infantesa.

I és també, moltes vegades, un març formidable i una palissada del para-

cada dia...

Butlletí del temps

Un dia de sol, amb sol feble, amb cel pàlid. Les afores: les muntanyes de color violeta, una boirina malva, les branques nues dels arbres, un fullatge de color d'aram, una fina columna de fum que el vent despenjava, feien pensar en un paisatge d'aquells amb els quals en 1900, els pintors optaven a una primera medalla. Aquells paisatges titulats: Tardor, Elegia, Tristesa autumna, etc., etc.

Un gest exemplar i extraordinari

Portal de l'Angel, quan el Portal de l'Angel s'estreny com una xerina, abans d'arribar a la plaça de la Cucurulla.

Gent, gent que va amunt i avall, que s'empeny, que es trepitja. Modistes, dependents, urbars, dependents d'escriptori, algun polític camí de la Generalitat.

I un pobre. I un capellà.

Aquest capellà fa caritat al pobre. Això és una gesta que no hem vist mai en un capellà. Fins ahir, dia 2 de desembre de 1931, any primer de la segona República.

Es una gesta exemplar i extraordinària. Una gesta que no cal deixar passar en silenci.

Al senyor Solà de Canizares, en un banquet que li donaren els seus amics, li tiraren amoniac.

Ho trobem inconvenient, perquè no cal fer un martir del senyor Solà Canizares. Per a martir trobem que no té figura ni condicions.

Altrament, certa mena de senyors drameïzen les seves qüestions personals tirant-se vidriol a la cara.

Tirar amoniac en un banquet, encara que es tracti d'un banquet al senyor Solà Canizares, ens sembla incongruent. L'amoniac s'utilitza per a quan hom ha begut massa. I en un banquet mai no es beu massa.

Altrament, si l'amoniac s'empra com protesta, ens sembla ineficace. Trobem millor altres procediments: emmetzinar els coberts, minar el saló amb dinamita, posar vidre trinxat al polistre, etc., etc., etc.

EL PASSAT COMPTOT A HONGRIA

Sembla que són molts els complicats

Aquest és Ot, d'Hongria, rei d'un regne que no existeix. Ara els partidaris de la restauració del tron hongarès, sembla que s'han mogut un xic, jugant a conspiracions.

I com era d'esperar, tot ha quedat en una desil·lusió més de l'OT, l'aspirant a rei, i de la seva mare.

Budapest, 3.—Tota la premsa dedica gran extensió al projectat cop de mà dels aventurers, que han estat delinqüents. El programa recorda molt el de Boikar. Tots els Bancs haurien d'esser tancats, els pagaments d'interessos sospesos i anul·lats els emprèstits. El que hagués reconegut deutes havia d'esser castigat a l'última pena.

Sembla que el programa revolucionari comprenia l'alimentació comuna i el treball obligatori. Fora dels jueus, els quals, en canvi, no haurien tingut participació en l'alimentació comuna i s'haurien hagut de proveir per llurs propis mitjans. Tots els empleats haurien de conservar els seus llocs i els que no es presentessin al mateix dia de la revolució haurien estat considerats com enemics i condemnats a mort.

El Govern hongarès ha hagut d'obrir enèrgicament, puix que la situació actual és distúrbia, més insignificants poden ésser perjudicials per al país. Els culpables seran castigats i el Govern establirà un servei de vigilància especial perquè no puguin reproduir-se semblants fets.

Hi estan complicats diverses persones pertanyents als serveis públics de l'Estat.

Hitler galvanisa les seves tropes

Berlin, 3.—El partit nacional socialista, en primer de desembre darrer, segons l'oficina central, ha llurat el carnet d'adhesió núm. 700.000.

Hitler ahir publicà una nova ordre del dia dirigida a les seves tropes, seccions d'assalt (S. A.) i seccions de defensa (S. S.) invitant-les a no deixar-se provocar.

Amb una certitud matemàtica, la sort ens donarà el poder—ha dit el líder nazi—i qualsevol que cometi una falta en el curs dels darrers dies de prova que es presentaran, no serà pas digne d'ésser testimoni de la victòria.

El general Sanjurjo, les recents declaracions del qual han estat tan comentades.

locs de bengala

El Professor Blanco, encara

Duen de Castella que fa els seus homes i els gasta. Nosaltres tenim patentat un altre procediment. Aquí procurem per tots els mitjans que els homes no es facin. I si, malgrat tot, es fan, mirem de segar-los l'herba sota els peus a fi i efecte de què es fustiguen i pleguin el ram. Potser no hi cap més país al món que tingui com el nostre la dèria d'eixalar la gent.

Altres pobles, procuren inflar i avalotar sense com va ni com costa allò que els és propi. No està pas bé que ho facin. Tanmateix, fustegen per sistema tot allò que no surt de la nostra col·lecta privilegiada — sense perjudici que els components d'aquesta es llovin sota-voce la ell uns als altres — i treure importància a coses que en tenen i que, fins per egoisme caldria considerar, no té justificació de cap mena.

El cas de Blanco és un d'aquests casos. Qualsevol nació europea, s'estarrufaria de comptar-lo entre els seus conaturals i el professor i la seva família, no els hauria mancat un element decorós de vida que permetés a la ciutat conservar-los si volen, exhibir-los. Però nosaltres no. Li fèrem una rebuda sumptuosa per tal de poder-nos donar importància els que hi érem. Després començarem a treure mèrits a la seva gesta i de dir que si ell era o deixava d'ésser, i fer-lo anar d'ací d'allà com una pilota. En una ciutat d'un milió d'habitants, on un emperador estranger acaba d'extreure'n enormes sumes, amb una gesta de ballaruna — que no té l'interès ni vol l'audàcia que la de Blanco — no tan sols no hem sabut trobar una col·locació de cinquanta duros per a un ciutadà que té el gest romàntic de jugar-se la vida per a venir a la seva ciutat nativa, sinó que hem aconseguit fustiguar-lo, deprimir-lo i donar-li entenediment que entre els salvatges de la Polinèsia de segur trobarà gent més enraonada que nosaltres...

Les autoritats que aleshores regien la ciutat, especialment el tinent d'alcalde senyor Massot, donaren proves d'un aferrissat interès en sortir a les fotografies de braçat amb l'heroi. En acabat, quan fou l'hora d'ajudar-lo, se'n desentengueren i calgué que les entitats de barriada organitzessin kermesses per alleugerir-li la situació. Castella gasta els homes que fa, Catalunya no els llença?

J. M. FRANCES

L'industrial d'Anvers, desaparegut misteriosament, ha estat vist a Evian

Prosegueixen activament les recerques per tal de saber la sort que hagi pres el jove industrial d'Anvers M. Robert Kreglinger, desaparegut misteriosament fa tres setmanes.

M. Delsy, xòfer a Barcelonnette, que acaba de retornar al seu país natal, a Patúrges, prop de Mons, ha declarat que estant a Evian-les-Bains, el 13 o el 14 de novembre, li havia cridat l'atenció un automòbil que, pel seu aspecte, cregué era el de l'industrial. A més, els trets físicament de M. Kreglinger, corresponien a l'home que conduïa el vehicle, el qual prengué la direcció de Gènova.

De l'arribada de l'aviador Hinckler

Immediatament després d'arribar a donat ordres de que l'aparell quedés a l'aerodrom, es traslladà en automòbil a Madrid.

Els oficials oferiren un alberg al seu company i demanaren els explicés els detalls del seu viatge, que ha estat, segons sembla, completament feliç.

L'aviador ve molt cansat del viatge, no obstant haver-lo realitzat en diferents etapes, degut a la continuïtat d'aquestes.

L'aviador, en deixar l'aparell es mostra encantat del temps a Espanya i de les condicions atmosfèriques durant el seu vol sobre la nació.

Es donà compte de l'arribada a l'aerodrom, al consolat i després de complerts aquestes requisits, l'aviador pujà a un automòbil i es traslladà a la Redacció del periòdic "Ahorra", on fou festejat.

Clarita Campoamor i la minoria catalana

Dieu-los: gràcies!

En un dels salons escriptors del Congrés està reunida la minoria d'esquerra i els socialistes. Al redós de la taula, Campalans, Lluís, Antoni Xirau, Layret, Sbert, Companys, etc., etc. Entren els periodistes.

La reunió és fúndia i la conversa és fa general.

Clarita Campoamor travessa l'escriptori i és detinguda.

— Hem guanyat, Clarita! Per pocs vots, però s'ha guanyat, que és el que interessa.

Algun amic periodista troba que s'ha fet un desencert. El vot de la dona és molt perillós. Serà vot per a les dretes. El confessional... la sotmisó al capellà als pobles...

Clarita s'indigna. — ¡Sempre la mateixa falsa teoria! — diu. — No es pot anar contra els principis. Sembla mentida que els homes gosin parlar de la manca de capacitat política de la dona! Són ells els que estan mancats de capacitat política. A Catalunya l'home mai ha posseït un concepte ideològic sostingut. Ha votat solament en moments espectaculars i emotius: llavors ha donat un gran contingent de vots a les esquerres. Però tot seguit, passat el moment emotiu, ha vingut la curva descendent.

— Però ara, les votacions del 31.

— Igual, igual. Ha votat el país per una protesta col·lectiva, però cal ténier que no sigui ideològicament sostinguda. Vegi's el que ha passat a L'agro. Vindrà el descens i jo vull que vingui ara l'aportació de l'entusiasme de la dona. En vostres mans està! Que aquest parlament faci l'hectol que l'ulliberi. Llei agrària, lleis socials, i que l'arrenqui de la influència del feccionat...

— Però per això es necessita temps. Una organització de predomini religiós no es desfa així com així en mesos.

— És que teniu por de realitzar la tasca.

La minoria catalana reforça els arguments de Clarita. L'amic periodista calla.

Un diputat català pregunta a la senyoreta Campoamor: — I la vostra posició en la minoria radical?

— Jo he estat autoritzada per la minoria per a defensar la tesi que he defensat. A més, és el criteri del partit, la doctrina del partit. El que passa és que volen ajornar el procediment, perquè creuen que hi ha perill per a la República. Una gran equivocació! Pel demés, els principis han d'ésser acceptats sense veure si hi guanyes o hi perds. Es dir, com va dir l'amic Guerra del Rio, que ara s'ha de donar el vot a la dona per a les eleccions municipals i, segons com votin, després s'els hi donarà o no el vot per a les eleccions parlamentàries. És fer un argument molt poc decorós.

Però les altres dones diputades no defensen la mateixa doctrina.

— Evidentment, Margarida Nelken ha callat. Victòria Kent va fer un discurs en contra... És clar que hauria estat més bonic que les tres dones del Parlament... Però...

Per cert que de Catalunya he rebut molts telegrams de felicitació... Dieu-los: gràcies!

Sembla que a Nova York té èxit el "chantage" polític

Nova York, 3.—A conseqüència d'haver-se practicat per part dels agents de la immigració, la detenció de vuit caps d'una societat hindú, s'ha descobert una organització, que segons sembla, anava dirigida contra la dominació britànica a l'Índia.

Sobre els membres d'aquesta entitat clandestina pesen indicis d'haver donat suport a diversos individus hindús que residexen als EE. UU. particularment al Nord de Califòrnia.

Aquesta organització cobrava més de 25.000 dòlars anuals per a la cotització forcosa entre els seus membres i els "chantages" de què eren víctimes molts hindús entrats il·legalment al país.—Fabra.

Un nou Govern a Letònia

El nou gabinet tindrà caràcter de nacionalista burges

Riga, 3.—El president de la República de Letònia ha conferit al senyor Skugenek l'encàrrec de formar govern. Aquest presentarà al president els nous ministres el vinent divendres.

Demés de la presidència, el senyor Skugenek ocuparà la cartera de l'Interior. La d'Afers Estrangers serà confiada al senyor Tanin, antic ministre de Cultes.

El gabinet té caràcter de nacionalista burges.—Fabra.

L'Estatut al Parlament

"No tenim interès en perjudicar a Espanya", diu el senyor Carner

Madrid, 3.— Els periodistes han conversat amb els senyors Carner i Hurtado.

El senyor Hurtado ha dit que, des d'ara es pot afirmar que el senyor Macià estarà a Madrid el dia de l'elecció del President de la República, essent molt possible que aprovi la seva estada per a realitzar algunes visites i gestions.

Ha afegit que possiblement la Comissió d'administració de l'Estatut de Catalunya es constituirà aquesta tarda. Probablement serà elegit president el diputat socialista senyor De Francisco.

El senyor Carner ha dit que segurament la minoria radical no renunciarà la seva candidatura per a la presidència d'aquesta Comissió, puix que en el si d'aquesta no es pot vacinar quina prevaldrà.

Un periodista ha dit al senyor Carner: — Hi ha molta expectació per a quan es discuteixi l'Estatut de Catalunya.

El senyor Carner ha respost: — És una realitat que cal atendre amb el millor desig i l'esperit més elevat. La primera mesura que hauré d'adoptar és referir al millorament del nivell de vida de la burocràcia catalana i els seus funcionaris en general, no per vanitat, sinó impulsats per una realitat, innegable. Catalunya es troba a un nivell superior amb relació a les altres regions espanyoles, per raó de la seva activitat, laboriositat i altres circumstàncies que no han de prendre's com a tipus de comparació respecte a la resta d'Espanya, però rebeix que són una realitat.

Es clar —ha afegit el senyor Carner—, que per a arribar a aquest millorament del nivell social, de la justícia, policia, etc., en fer-se el pressupost no ens sortirien els comptes si això es fa d'acord amb el sistema vell, com vulgarment es diu. Prene, per exemple, la policia en el sosteniment de la qual l'Estat és indubitable que hi inverteixi una important quantitat. Malgrat d'això, entenc que caldrà esmentar la seva retribució i el seu nombre.

rem de realitzar-ho fixant xifres dotacions decoroses.

Sobretot convé que els tècnics de la Hisenda i els nostres, examinin metídicament el problema de l'Hisenda catalana.

No tenim interès en perjudicar a Espanya: seria una estúpidesa si tal cosa ens proposéssim, puix els interessos de Barcelona, en un 99 per 100 depenen dels de la resta d'Espanya, i són els primers a reconèixer que els nostres productes, sense el mercat espanyol, sortirien un gravíssim cop que a tots ens interessa evitar.

Impressió política

La situació política està encara confusa. L'absència del senyor Lerroux és un dels motius de què no es puguin fer, encara, calendaris respecte a la solució de la crisi que quedarà plantejada la setmana vinent.

Avui per avui continua tenint majors probabilitats de cap de govern el senyor Azàña, però també quin ministeri? Amb un com l'actual o sigui de les forces republicanes i socialistes? O bé amb una concentració republicana, quedant fora els socialistes com a instrument d'oposició?

Tots els caps de minoria es mostren reservats. El senyor Azàña ha conferenciat gairebé cada dia amb el senyor Lerroux.

En aquests moments, dimecres a migdia, el futur president de la Re-

pública deu haver rebut la visita del senyor Azàña.

El motiu no és precisament la futura crisi, sinó el disgust que ha produït al senyor Alcalá Zamora algunes actituds de persones destacades de la Cambra en relació amb la proposició presentada perquè se subvencionés la necessitat dels clergues vells, i altres coses incidentals com aquesta.

La setmana vinent serà la gran setmana. El dimarts, elecció de President de la República; el dijous, possiblement la crisi.

Durant aquests dos dies de sessions que manegen, interpellacions i precs que podrien ésser apassionats.

Un dia proper es publicarà l'indult, que sembla serà molt ample.

El periòdic «República» afirma que ha estat descoberta en una cova un valios tresor d'objectes artístics destinats al culte

Teruel, 3.—El diari «República», en un interessant reportatge, diu que a la ciutat d'Albarracín s'ha descobert en una cova un dipòsit d'objectes religiosos, entre els quals s'hi troben grans creuers que es creu pertanyen a la catèdral; una creu parroquial de plata, valorada en 30.000 pessetes; una naueta tallada en cristall de roca, en 70.000 pessetes; dos calçons amb pedres precioses i tapicots valorats en 700.000 pessetes. L'esmentat periòdic afirma que el degà sovintaja els viatges a Madrid, on hi va amb una maleta de construcció especial. Visita les cases d'angustia i hom diu que en proclamar-se la República el Cardenal de Tàrragona, per creure que el temple podria ésser incendiats, va amagar en lloc segur, no més conegut del degà, un gran nombre de joies que representen un veritable tresor.

Hom hi fa molts comentaris.

Aviat seran venudes les joies de l'antiga Casa regnant de Baviera

Berlin, 3.—Es declara oficialment que la venda de les joies que van pertanyer a la casa ex-regnant de Baviera tindrà lloc a Londres el dia 21 de l'actual.

Aquesta venda comprèn les joies de les corones, amb exclusió dels objectes d'art, que es troben actualment a Múnic.

Les joies que es posen en venda pertanyen a un fons d'Estat creat amb l'objecte d'indemnitzar als membres de l'antiga casa regnant.

Com sigui que els fons, constituïts en la seva major part per propietats rurals i muntanyes, són insuficients per cobrir la indemnització que deu pagar-se a l'antiga casa ex-regnant, és el motiu pel qual el Govern bavarès ha autoritzat que es posin a la venda les joies esmentades, entre les quals hi figura el famós «diamant blau», que pesa 40 quilots.

Al Palau d'Orient

Les habitacions que ocuparà el President de la República

Les habitacions dites del Duc de Gènova, que han estat destinades a residència del President de la República, es troben a la part posterior del Palau d'Orient i donen al Camp del Moro. Són, solament, una quantitat reduïda. El senyor Borja ha decidit d'habilitar habitacions del pis superior del Palau per a hostatjar a la família del President.

Les habitacions dites del Duc de Gènova són, solament, un despatx, un redi saló de recepcions, un dormitori, un menjador i algunes dependències. Estan sumptuosament decorades, nuix que han estat freqüentment destinades a allotjament de reis i caps d'Estat estrangers. Allí han estat instal·lats, en les seves visites, els presidents Loubet i Poincaré, el general Carmona, el Rei de Bèlgica i el príncep de Gales.

El Borja hi vivia a l'istiu, quan venia de Sant Sebastià. Allí s'han celebrat consells de ministres i s'hi han resolt crisis greus. Fins hi han jurat ministres.

La dictadura va néixer a aquestes habitacions. Allí el Borja va rebre a Primo de Rivera, donant-li el poder.

Podria ésser, no obstant, que degut a la reducció d'aquestes habitacions i a altres inconvenients, es decidís, a darrera hora, que el President de la República ocupés les habitacions dites de Maria Isabel, al pis superior del Palau.

Reunió del Consell superior bancari

Demà es reunirà el Consell superior bancari per a nomenar els seus representants en el Consell del Banc d'Espanya, i en la junta interventora del canvi.

El ministre del Treball rep als vinaters de València

El ministre del Treball ha rebut a una comissió del Comitè de Vinaters de València, la qual hi ha demanat que s'hi lloc de figurar al Comitè paritari de l'alimentació, voldrien figurar al dels bars.

Pot aspirar Europa a la pau?

Posant aquesta qüestió en el títol de la seva darrera obra «Pot aspirar Europa a la pau?», Mr. Frank H. Simonds, escriptor especialitzat en l'estudi de les qüestions internacionals, ha declarat que els factors que havien fet inevitable la darrera guerra subsistien.

Solament l'aproximació i la conciliació de punts de vista polítics que semblen avui antagònics podrien impedir, segons l'autor, una guerra que hom declara perfectament possible dins l'estat actual de coses.

M. Charles Curtis presenta la seva candidatura a la reelecció de la vice-presidència dels Estats Units

En fer aquesta declaració, Mr. Curtis ha afegit que no es presentaria candidat senatorial per Kansas, lloc que ha ocupat durant dues legislatures.

Un projecte d'aviació

Cannes, 3.—L'aviador Fèfèrev i els seus companys Lotti i Assolant han sortit en una avioneta de 40 cavalls i es proposen fer la travessia de l'Atlàntic en un «raid» en deu etapes: Cannes-Majunga.—Fabra.

Un vaixell en perill

Londres, 3.—El vaixell «Versailles», que presta servei al canal, ha llançat senyals d'auxili a tota la llargada de Ben-Haven. El «Versailles» procedia de Dieppe. Hom creu que marxa a la deriva. Amb tot i el temporal, ha sortit un remolcador per auxiliar-lo.—Fabra.

Paavo Nurmi, va al Japó

Varsòvia, 3.—El corredor finlandès Nurmi sortirà aviat per al Japó, on deu prendre part en diverses proves.—Fabra.

El que diu Azàña... El ministre de la Guerra exposa l'estat de l'Exèrcit espanyol, que qualifica de deplorable

Al Parlament, en contestar al senyor Ortega i Gasset, en el debat sobre el projecte referent als sots-oficials, el senyor Azàña va pronunciar un brillant discurs en el qual posà de relleu l'estat de l'exèrcit espanyol.

El Govern—digué—va creure que el primer que havia de fer era dotar la República d'unes bases sobre les quals fonamentar una política militar. Per això calia esporgar l'exèrcit del parasitisme.

L'exèrcit fou utilitzat en nombroses ocasions, però ningú no es preocupà de reorganitzar-lo i dotar-lo de mitjans eficients per a les finalitats a que està destinat.

S'havia produït, a conseqüència de tot això, una exageració enorme, i Espanya semblava que portava al damunt no l'exèrcit, sinó el cadàver del exèrcit.

Hi havia, per exemple, uns capitans generals que eren les hereses d'uns virregnats i els capitans generals intervenien directament en molts afers com un representant de la corona.

Hi havia, per exemple, un Consell Suprem de Guerra i Marina, amb un fur especial de guerra, segons el qual el Govern hagué d'acudir a la supressió de tots aquests organismes inútils i perjudicials, però el més viciat en la reforma de l'exèrcit era l'elecció de personal.

Els Govern i el Parlament, després d'acabar una guerra del segle passat no s'havien aconseguit a remeiar els seus mals i d'aquesta manera s'arribà a tenir regiments i regiments de cavalleria sense cavalls.

Així, doncs, tant la situació en l'ordre moral com en l'ordre econòmic de l'exèrcit era deplorable.

L'exces d'oficialitat no permetia als joves oficials fer una carrera brillant i aconseguir la satisfacció de llurs aspiracions personals.

D'ací sorgí el descontentament que determinà les juntes de defensa provocades pel règim de favoritisme.

Es demostrà la reforma que s'ha portat a terme de la manera següent:

Si es posa en una columna tot el que els caps i oficials retirats podran cobrar i en una altra el que haguessin cobrat si no es retiraven, la diferència per al Tresor és de 650 milions de pessetes; però això no és el més important, ja que el Govern no pot ésser una organització barata, perquè ja se sap que el defensar-se costa car.

Mai l'exèrcit no ha ofert dificultats per a una reforma radical.

Dit després que tot el que s'intenta en aquest sentit és portar-lo a terme combatut pels generals, els quals parlen amb mires personals.

A l'exèrcit—afegí—cal infondre-li sobretot un nou esperit, per tal com l'exèrcit no pot ésser una perllongació de la guàrdia civil.

Espanya no té altra qüestió exterior que el Marroc, però no m'interessa dir que el que he fet amb l'exèrcit no ha estat pensant en el Marroc, ja que per a això basta un exèrcit colonial, sinó pensant en la necessitat d'inculcar el pensament d'un exèrcit capaç per a defensar en un moment donat la independència nacional.

Per a fer l'exèrcit sigui eficient. Per a aconseguir-ho cal que la qualitat de la persona sigui la que valgui més que la tercera qualitat del militar, per tal com abans d'això és necessari una gran moral i un profund sentiment del deure.

Tot això cal fer-ho metòdicament i he de fer un treball constant d'exèrcit que tot el que s'ha fet ha estat amb el

Azàña

va d'afavorir els monopolis, quan el fet ha estat suprimir els mitjancers.

Jo no sé si valga a cometre una imprudència amb tot el que valga a exposar, però la realitat és que la dotació de l'exèrcit no existeix.

Na hi ha canons, perquè els que hi ha no serveixen per a res. Em dot d'aver de fer aquesta declaració, però és que no solament ha de saber això el Govern, sinó també les Corts.

Referí el cas de la compra d'uns canons, ja anys que abastaven 14 quilòmetres, i un tècnic opinà que com que no feien falta canons de tants quilòmetres de llargària, aquells podien ésser curats.

Explica també el lamentable estat dels fusells, que són antiquats i la manca total de municions.

De l'aviació no vol parlar, perquè en realitat l'aviació no existeix. Per exemple, no hi ha més que un veritable avió de bombarder.

Un altre problema és el dels quarteraments. Sabut és que les casernes a Espanya estan instal·lades en els antics convents. Per una porta sortiren els frares i per l'altra entraren les fornses. Aquesta vegada els convents no reuneixen en absolut condicions de cap classe.

No hi ha tampoc camps de tir.

Parla també de la trista situació en que estava el soldat al qual se li assignava més de 100 pessetes al mes, i a la tercera qualitat del militar, per tal com abans d'això és necessari una gran moral i un profund sentiment del deure.

Tot això cal fer-ho metòdicament i he de fer un treball constant d'exèrcit que tot el que s'ha fet ha estat amb el

El senyor Royo Villanova i l'Estatut de Catalunya

Diu que és llegendari constant de la «Soli» perquè està redactada en castellà

Madrid, 3.—«La Libertad» publica un article del senyor Antoni Royo Villanova sobre l'Estatut de Catalunya. Manifesta que el text de l'Estatut és un millor pot ostentar el títol de Llibre Compendiària, ja que només cal revisar els debats constitucionals, per veure que tots ells es descabellen sota la pressió de l'Estatut de Catalunya; d'ací la meua estranyesa en haver de llegir totes les lleis complementàries i no es digui ni una sola paraula de l'Estatut català.

També m'estranja l'actitud passiva de la minoria catalana davant les manifestacions que va fer el ministre d'Hisenda, contestant al senyor Alba.

El senyor Prieto posà en primer terme els pressupostos i la reforma agrària, sense citar per a res l'Estatut.

«Es que no tenen pressa els catalans a aconseguir un règim del qual tant esperaven per al seu país?» i se'n s'han refredat llurs entusiasmes autònomicos? «Serà que el que ha fet girar a l'esquerra és que la massa obre-

ra de Catalunya, que en la seva més nombrosa representació és la sindicalista, ja no es conforma amb l'actitud d'indiferència que observava en les darreres eleccions parcials, sinó que engega balla rasa contra els defensors de l'Estatut?»

Jo sóc lector assidu de «Solidaridad Obrera», no sols perquè representa una gran massa d'opinió, sinó perquè té les meves simpaties per ésser un diari escrit en castellà. Aquest periòdic, en un dels seus darrers números, i amb titulars a dues columnes, publica un article sota el títol «Represión y el Estatuto de Catalunya». És dedueix del dit article que els obrers no esperen res de l'Estatut.

Aludeix el senyor Royo Villanova a una conferència que donà el senyor Carrasco i Formiguera a Lleida, i diu que després del que escriu «Solidaridad Obrera» d'aquesta conferència, s'explica que els catalanistes no tinguin pressa per aprovar l'Estatut. És veu que tenen por que el tret els surti per la culata».

El príncep de Gal·les té la malària

Londres, 3.—S'annuncia oficialment que el príncep de Gal·les, que es troba al liti malalt d'un refredat, presenta símptomes de caràcter paludic. Hom recorda que el príncep havia sofert un petit atac de malària a Àfrica.—Fabra.

A ALEMANYA LA CRISI ECONOMICA INFLUEIX EN LA XIFRA DE NATALITAT

Berlin, 3.—El nombre de naixements disminueix constantment a tota l'Alemanya a causa de la crisi econòmica. L'estadística dels sis primers mesos acusa una disminució de 45.000 sobre la xifra del primer semestre de l'any passat.

EL PLA QUINQUENNAL VA ENDAVANT

Riga, 3.—Segons diu el «Pravda», de Moscou, el dia 20 de novembre el pla de l'estats de blat havia estat realitzat en una proporció de un 75 per 100. El diari insisteix en la necessitat d'acabar la realització del programa fixant un termini de dos a tres mesos com a màxim.—Fabra.

ELS REIS TAMBE ESTAN MALALTS

Bruselles, 3.—El rei Albert es troba completament restablert de la crisi de reumatisme que ha patit durant alguns dies.—Fabra.

EL PRÍNCIP DE GAL·LES

TE LA MALÀRIA

Londres, 3.—S'annuncia oficialment que el príncep de Gal·les, que es troba al liti malalt d'un refredat, presenta símptomes de caràcter paludic. Hom recorda que el príncep havia sofert un petit atac de malària a Àfrica.—Fabra.

ELS TEMPORALS A ROMANIA I IUGOSLÀVIA

Bucarest, 3.—A tota la Romania fa un fred intensíssim.

A Cráissinau el termòmetre ha arribat a marcar 28 graus sota zero.

A tot el litoral de la Mar Negra la tempestat està causant grans danys.

Fins ara han mort de fred sis persones.

Dienen també de Kitchovo que a tota la regió regna un violent temporal de neu que ha produït grans destruccions.

Les comunicacions ferroviàries estan interrompudes; a alguns indrets la neu arriba a dos metres d'alçada.

LES CONSTRUCCIONS ESCOLARS A BARCELONA

Madrid, 3.—A la Direcció general de primera ensenyança, han manifestat que entre les capitals que es proposen construir edificis escolars a base d'un orgànic, hi figuren València, Alacant i Bilbao, amb una aportació per part de l'Estat, de 4.000.000 de pessetes, i Barcelona, amb una de 15.000.000 de pessetes, que serà satisfeta en diversos terminis.

L'Estat contribuirà a les matèixes, amb quinze milions de pessetes

Madrid, 3.—A la Direcció general de primera ensenyança, han manifestat que entre les capitals que es proposen construir edificis escolars a base d'un orgànic, hi figuren València, Alacant i Bilbao, amb una aportació per part de l'Estat, de 4.000.000 de pessetes, i Barcelona, amb una de 15.000.000 de pessetes, que serà satisfeta en diversos terminis.

PERO EL DE BELGICA JA NO TE REMATISME

Bruselles, 3.—El rei Albert es troba completament restablert de la crisi de reumatisme que ha patit durant alguns dies.—Fabra.

En canvi per part dels militars s'ha enviat constantment les esferes civils i així tenim laboratoris militars, farmàcies i hospitals militars.

A Espanya no s'han produït subvencions de caràcter veraderament militar sinó polítiques ajudades per forces militars.

No és necessari procedir contra els militars, puix que els militars s'han comportat en aquesta ocasió d'una manera irreprovable.

Ho dic, no com a cosa que sembli extraordinària, puix que solament han procedit en la forma que per a això ha d'ésser normal i convenient.

No se's pot imputar que hagin ajudat la monarquia, puix que aleshores compliren amb llur deure, ja que a això estaven obligats per la disciplina i pel sentiment de les seves obligacions.

L'exèrcit ha acceptat en aquesta ocasió amputacions i proves ben dures i joestic esperant que serveixin d'exemple per a les altres classes de la nació.

No és partidari, com alguns suggereixen, de fer un exèrcit voluntari. Això és com voler fer un exèrcit de cavallers errants.

El soldat professional és convenient sempre en un enemic del poder públic, però ara no es tracta de soldats, es tracta d'oficials. El soldat, tota a casa seva i l'oficial roman a la caserna.

Referint-se als soldats diu que el que cal fer és reduir el temps del servei a files.

Si es comptés amb bons afluïments, el servei a files podria reduir-se a sis mesos.

Procedeix, doncs, organitzar l'oficialitat de l'exèrcit. Fàcilment podria aconseguir-se demanant a les acadèmies que fabricessin uns quants oficials i llançar-los a l'escala, però aquest no és el sistema.

Cal tenir en compte les diferències que existeixen entre els militars de carrera i aquells procedents de les classes de l'exèrcit.

A les acadèmies militars hauran de preparar-se solament els oficials que han d'ésser oficials; després hi haurà uns estudis superiors per a caps i després l'escola superior militar per a oficials generals.

El fet que els militars són més be mesos, però cal fer-se la idea que els oficials a Espanya es recluten en llur majoria en llurs on mai no s'ha sentit a parlar de la República amb elogi.

No cal oblidar per altra banda que estem en aquests moments la transició d'Espanya.

Cal tenir en compte, quin és la situació dels militars procedents de l'Acadèmia, per a veure el que significa el que es concedeix amb el projecte de llei que es discuteix.

A més de la concessió d'avantatges d'ordre moral, hi ha moltes coses en aquest projecte que per a molts semblen petilles, però per a aquests homes per la vida d'aquests homes, representa molt.

Els havien demanat en moltes ocasions el poder usar per exemple sabates d'oficial, cosa que no se'ls havia concedit, i amb aquest projecte es troben homes per la vida d'aquests homes, representa molt.

El que no es pot creure és que un soldat arribi mai a general sense estudiar mal. Per altra banda, es donen facilitats tothom perquè realitzin llurs estudis.

Per últim manifesta que té motius per a considerar urgent el projecte.

El parlament del senyor Azàña va causar veritable sensació a la Cambra.

DESPRES DE L'APROVACIO DE L'ESTATUT...

El senyor Galarza diu que de la policia, a Catalunya, se'n encarregarà la Generalitat

Madrid, 3.—El Director General de Seguretat, ha dit que continua obert l'expedient contra el comissari Martín Barquero, no sentent declarar els agents que ho desitgin.

Negà el senyor Galarza que la Direcció de Seguretat tingues relació amb la violència de la correspondència dirigida a Jacint Benavent.

Després d'arribar al senyor Galarza al Congrés, fou saludat pels periodistes.

El senyor Galarza digué que el seu viatge a França havia estat satisfactori, no descobrint-se tan gran nombre d'afers com s'ha dit.

La totalitat—digué—amb troni—és d'un 30 o 33 per 100, o sigui dues per cada monarquia que subsisteix.

Afegeí que el governador de Barcelona havia estat a la Direcció de Seguretat, sense poder tenir ocasió de saludar-lo.

Hom li preguntà si s'organitzaria la forma de realitzar els serveis de policia de Barcelona, i el senyor Galarza, contestà:

Aquest assumpte d'ordre públic ha de deixar-se a la Generalitat, quan s'aprovi l'Estatut.

Ha estat nomenat Lluís Bello president de la Comissió d'Estatuts

Madrid, 3.—Per constituir-se, s'ha reunit la Comissió d'Estatut.

Han estat nomenats: president, Lluís Bello; vice-president, Tomás Lera.

El divendres, a les dotze, començarà la Comissió l'estudi del projecte català, i el senyor Galarza, hi ha un vot particular del senyor Royo Villanova.

La minoria basco-navarresa acorda tornar al Congrés, després d'aprovada la Constitució...

Madrid, 3.—S'ha reunit la minoria basco-navarresa, prenent l'acord de reintegrar-se al saló de sessions una vegada votada la Constitució.

El moment de tornar a la Cambra serà el que es designi per a votar el President de la República.

Els reunits acordaren concedir el seu vot al senyor Alcalá Zamora.

UNA EXIGENCIA

La ma d'obra agrícola a França

Paris, 3.—Parlant davant la Comissió d'Agricultura de la Cambra, el ministre del Ram, senyor Tardieu, ha donat detalls relacionats amb el problema de la ma d'obra agrícola.

Després d'explicar les raons per les quals considera que no pot tenir tracte igual la ma d'obra industrial que la agrícola, puix «usaria a aquesta un gran perjudici, afirmà que on els treballadors agrícoles francesos, ja siguin permanents o eventuals, es trobin sense feina, s'adoptaran mesures per a proporcionar-los-hi.

Les Corts Constituents

S'aprova la totalitat del projecte de llei sobre la situació de l'Exèrcit encara que condicionada a l'aprovació definitiva

Començà la sessió a quarts de cinc de la tarda, presidint el Sr. Benito.

Es passà al torn acostumat de precs i preguntes, que es féu bastant extens i de poc interès, sobressortint, però, dues intervencions, una del senyor Santa Cecilia sobre fets de Palacios Rullós, promoguts per causa d'immoralitat patronal en els pactes i en els quals foren detinguts injustament diversos obrers, i sobre unes extralimitacions de la guàrdia civil. L'altra anà a càrrec del Sr. Ortega i Gasset sobre els fets de Parla, en els quals la guàrdia civil matà un obrer, ajudada pels alcaldes i el seu germà, que anaven a trets contra els veïns. De seguida s'inventà la llegenda de l'agressió a la guàrdia civil i encara foren detinguts quatre veïns innocents.

El Sr. Azàña prometé ocupar-se de l'assumpte.

Es llegiren després dos projectes de llei, un sobre reorganització dels coses de Correus i l'altre referent a Instrucció Pública.

Es prengué en consideració un projecte de llei presentat en la sessió anterior pel Sr. Sánchez Guerra, el qual, en defensar-lo, féu un calorós elogi de la figura de Calaleja.

A continuació es passà a discutir el projecte de llei creant el cos de sots-oficials de l'exèrcit.

Intervingueren els senyors Puig d'Asprer, Fernandez i Bolaños, Ortega i Gasset i el senyor Azàña, el qual pronuncià un discurs que donem en un altre lloc d'aquesta edició, i el senyor President.

Després del discurs del senyor Azàña, el senyor Ortega i Gasset demanà l'ajornament de la discussió, a la qual cosa s'oposà el senyor President dient que ja feia dies que el projecte estava a l'ordre del dia. Llavors el senyor Ortega i Gasset digué que calia ajornar-lo amb motiu de l'avancament de l'hora. Tampoc fou pres en consideració aquest advertiment, i sense discussió, fou aprovat l'article primer.

A l'article segon el senyor Ortega i Gasset hi formulà observacions que no foren acceptades per la Comissió, i fou aprovat l'esmentat article, així com també els següents fins el 17, en què intervingué novament el senyor Ortega i Gasset.

El senyor Romero, per la Comissió, li contestà aclarint el sentit de l'article que que aprovat.

Sense discussió, s'aprovà l'article 18 i un addicional, amb la qual cosa resta aprovada la totalitat del projecte.

Aquest queda pendent d'aprovació definitiva i s'ajecca la sessió a les nou de la nit.

UNA EXIGENCIA

La ma d'obra agrícola a França

Paris, 3.—Parlant davant la Comissió d'Agricultura de la Cambra, el ministre del Ram, senyor Tardieu, ha donat detalls relacionats amb el problema de la ma d'obra agrícola.

Després d'explicar les raons per les quals considera que no pot tenir tracte igual la ma d'obra industrial que la agrícola, puix «usaria a aquesta un gran perjudici, afirmà que on els treballadors agrícoles francesos, ja siguin permanents o eventuals, es trobin sense feina, s'adoptaran mesures per a proporcionar-los-hi.

Una crida a la reflexió

La resposta del Govern a les peticions dels ferroviaris

Madrid, 3.—S'ha facilitat a la premsa, la resposta del Govern a les peticions dels ferroviaris.

Diu que les peticions fetes suposen per l'augment de sous i jornals que la ponència nomenada fixa 135 milions de pessetes, amb repercussions també que els augmentats poden suposar en relació a d'altres càrregues de les companyies.

Tot i reduïdes les peticions a un mínim, això suposaria 78.406.000 pessetes, quantitat que hauria de pesar sobre les Finances públiques donada l'absurda ordenació ferroviària del nostre país.

El Govern ha examinat detingudament aquestes peticions i ha demanat l'assessorament necessari que pugués il·lustrar-lo en aquesta qüestió.

Entre aquests assessors destaca el de la Comissió nomenada, el president de la qual elevà al Govern el dictamen en virtut del qual es dedueixen les peticions del personal a un mínim, i encara aquesta proposta no triomfa en la Comissió, sinó amb el vot del president, car la meitat dels vots estimaren que aquelles peticions en les circumstàncies actuals no eren acceptables.

El Govern de la República ha mostrat sempre fins a quin punt està disposat a tota classe de concessions sobre la política social d'Espanya, aduix sacrificant interessos que s'havien tingut per intangibles.

El Govern vol cridar l'atenció del personal sobre la situació econòmica d'Espanya que es troba en semblants condicions que la resta d'Europa i d'Amèrica

els esports

L'AFER CABESTANY

La culpabilitat probada

L'afere Cabestany encara no està resolt, i no ho està, perquè la directiva del "Barcelona" no ha adoptat l'actitud deguda.

Els clubs de primera categoria, ofesos pel contingut de la nota feta pública pel secretari del "Barcelona", segons ell amb caràcter particular, demanaren al "Barcelona" que la directiva fes constar si es feia o no solidaria del contingut de dita nota. I el "Barcelona", per tota contesta, ha tramès a la Federació

La Junta del PALAFRUGELL no ha volgut veure encara la baixa maniobra en contra del Barcelona. En la meua nota ja deia que "des de llocs reveladors d'on podria partir la vil calumnia" es deia que els dirigents barcelonistes eren sospitosos en catalanisme. Fruit d'aquesta campanya i no de res més eren les imprecisions que hagueren de sentir al camp del Palafrugell.

Cap catalanisme ocasional podrà mai desvirtuar l'essència del nostre CLUB la catalanitat del qual és única raó de la seva existència per efimera que sigui la seva Secretaria, què, si més no, sempre ho serà tant com qualsevol Delegació Federativa o Presidència de Federació.

ANTONI CABESTANY
Secretari del F.C. Barcelona

Una reproducció fotogràfica de la nota a que el senyor Cabestany cursà a la premsa. Vegi's el nom d'ell i el segell del club estampat.

—ofesa en la seva autoritat— una lletra del senyor Cabestany declarant-se únic responsable.

El "Barcelona" no ha satisfet, doncs, el prec que li han fet els Clubs de Catalunya; el "Barcelona" no ha dit quina era la seva actitud; el "Barcelona" no ha determinat quin és el seu criteri respecte al desoncorat article del senyor Cabestany.

I és arribat el moment de què la directiva blaugrana prengui un acord per tal de donar satisfacció als clubs catalans, a la Federació, i al mateix temps consolidar el seu prestigi.

Perquè al senyor Cabestany li ha estat molt fàcil admetre el paper de marit, dient: demanen un responsable, doncs jo per salvar a la directiva em declaro autor i únic responsable, perquè ha estat un article meu, particularment meu.

Això és el que es despreu de l'actitud mantinguda per la directiva del "Barcelona", i aquest error és el que nosaltres volem posar en clar.

Boxa

LLETRA DE NOVA YORK

Unes consideracions al voltant del combat Uzcudun - Tommy Loughran

Nova York. — Una vegada més l'habilitat ha triomfat damunt la força. El combat de Tommy Loughran amb Pauli Uzcudun, és una demostració clara d'això que diem. La probabilitat d'èxit que tenia el valent regiller, solament era el poder guanyar per k. o., i com que aquest no aparegué, perdé el combat.

No obstant això, en Pauli ens ofrena una lluita com totes les seves: brava, atac

realitat i jutjant el cas sense l'apassionament de l'aficionat, el triomf corresponia a Tommy Loughran. Clar que si la victòria s'hagués tingut de concedir des del punt de vista de combativitat, potser pertanyeria a l'espanyol, però en la boxa, els judicis finals han de basar-se en el major nombre de circumstàncies. Pauli Uzcudun mai podrà convèncer als concurrents, que la seva ciència és millor que la del seu contrari, encara que tal vegada hauria pogut guanyar la lluita amb un "fora de combat", el qual com ja diem abans, era l'única possibilitat que tenia per a sortir-ne victoriat.

A manera de consideracions generals, hom deu apreciar el progrés que ha palestat l'Uzcudun en la seva tècnica, la qual cosa, encara que sempre són les mateixes característiques, ha millorat de manera notable en quant a la seva mà dreta. Però, de tots modes, no li era possible avantatjar els anys d'experiència amb que compta Tommy Loughran, el qual és apreciat com un púgil enciclopèdic.

La vetllada d'ahir al Nou Món

La Roe va vèncer a Bergwall per k. o. en dues represe

Un bon combat de Llibre davant Clua

Ahir va haver-hi al popular local del Paral·lel una vetllada de boxa que no passaria sense a la història.

Hem vist vetllades bones al local del Nou Món però també n'hi hem vist d'altres que veritablement més valia no haver-les vist. Les vetllades de boxa i més quan són a base d'elements d'escassa categoria són com el joc: un dia s'hi té sort i un altre s'hi perd.

A la d'ahir es pot dir que hi vàrem perdre.

Va començar la cosa amb el combat Oblet-Armengol, s'havia anunciat a Pierres, però aquest no es va presentar per causa d'una indisposició.

El combat fou bon xic vulgar. Lluitaren els contrincants fins a la quarta represa. Oblet, més alt i amb una més notable envergadura que el seu contrari, va fer-lo caure per dues vegades a la quarta represa i aquest va decidir fer el gest feliçista: alçar la mà i plegar el ram.

Pujaren al ring, darrera dels actors del primer combat els boxadors Espugues i Mayo.

Ja sabem la varietat de boxa que té Espugues i la facilitat que domina. Espugues, en les primeres represses, va colpir certament a Mayo fent-lo caure, però aquest va tornar a pujar fàcilment. Espugues d'aquella manera de veure, l'única avantatge de Mayo en el combat, car va colpir més Espugues que ell, malgrat emprar el cos a cos. Vers a la fi del combat Mayo feu millor boxa que el seu adversari però, malgrat això portava Espugues

una lleugera avantatge que va donar-li la decisió favorable del combat.

El públic va moure un escàndol per creure que el match s'havia de donar per nul. No som pas dels mateixos parer. Pujaren després Maza i Llorens: dos pesos forts. Llorens arribà més fort que Maza i per tant amb menys movilitat que aquest; va rebre uns quants cops colpits mb no gaire traca per Maza i va caure a terra a la tercera represa. En alçar-se i veure la cara que posava el seu contrincant d'homes disposat a menjar-s'ho tot, Llorens va alçar el braç, per cert ben injustificadament.

L'ovació de xuletes i protestes va repetir-se. En veritat, Maza i Llorens varen fer el mínim que pot fer-se amb uns quants de boxa a les mans.

Libre i Clua, el sabadellenc que porta fets una col·lecció de combats interessants al Nou Món, lluitaren després de Maza i Llorens un combat que fou a no dubtar, el que tingué més boxa de la nit.

Libre va lluitar molt bé: Clua, malgrat els cops del deixeble de Parent, també va guanyar als atacs del seu contrincant, però no va poder començar la lluita, el combat a distància va donar-nos moments interessants, després a mitja lluita, les coses canviaren i Libre en voler cercar amb insistència l'Espugues canvià i fer quasi la resta dels vuit "rounds" amb el cap baix.

Va perdre Llorens vint-i-vuit el combat ja que pel cansament de l'un i de l'altre, varen fer ben poca cosa.

El fall donant vencedor Libre tampoc no guanyà bé pel públic del Nou Món per creure que havia de donar-se match nul. Libre, al nostre judici, va portar lleuger avantatge a les últimes represses.

I vingué el combat que havia emplenat la sala del Paral·lel.

La Roe i Bergwall decepcionaren al públic. S'esperava altra cosa. Bergwall és un boxador que segons sembla, sap en poca cosa d'esgrimir els punys: La Roe en canvi, és home de ciència en el colpejar i de gran seguretat.

S'ha d'enfrontar al nostre altres homes de més categoria que puguen combatre, car el d'ahir no és pas un boxador que pogués res davant d'ella.

Al primer "round" va arribar a Bergwall al primer cop que va arribar a la barra, essent comptat per l'arbitre que era Laborda, fins a vuit. Una altra vegada va caure més tard salvant-lo del k. o. la campanya.

Vingué la segona represa i Bergwall va caure per tres vegades. Les dues primeres fins a vuit i la darrera per ésser recollit definitivament de terra i declarat k. o.

El públic no estava gaire satisfet dels altres combat i solament li mancava aquest per acabar.

Hi va haver escàndol com en el curs de la vetllada, però bon xic augmentat.

A L'ENTORN DELS PARTITS DE L'EQUIP D'ESPANYA A LES ILLES BRITANÍQUES

Els pronòstics dels altres

ERNEST F. WITTY diu que els anglesos jugant a casa seva no tenen per què pretextar un desplaçament a Espanya ni les desavantatges d'un canvi de clima i que forçosament han de vèncer al conjunt seleccionat espanyol

Segueix l'enquesta al vol dels partits que l'equip d'Espanya ha de jugar dintre de pocs dies a Anglaterra.

Publicàvem a l'edició d'ahir els pronòstics del senyor Ganyelles, del C. D. Espanyol, i l'entrenador del Barcelona Jack Greenwell. Avui va l'opinió d'un subdit anglès, quasi be espanyol pels anys que porta de residència a Espanya.

Es tracta d'Ernest F. Witty, el representant d'articles esportius d'avui: l'home deportista per excel·lència d'ahir.

Ernest F. Witty fou jugador de futbol del Barcelona al temps de la seva fundació i un gran amic de Joan Gamper, amb el qual havia corregut la pilota dels primers camps dels clubs blaugrana. Fou un d'aquells que plantaven els pals del marc dels mateixos i que havien fet el veritable esport, que és el que es practica amb la fe i la puresa d'esperit de l'"amateurisme".

Witty ha jugat també molts anys al tennis a Barcelona i ell ha viscut les evolucions d'aquest esport aristocràtic dins de la nostra terra i ha posat el seu gra de sorra a l'obra propulsora del mateix.

El visitarem ahir al seu despatx del carrer d'Aragó i ens va rebre entremig de raquetes, pilotes, sticks, etc., jerséis i pales. Tot molt esportiu.

Witty viatja molt sovint de Barcelona a Londres per assumptes del seu negoci i per tant està ben enterat del desplaçament precipitat que varen fer com marxa el futbol a la seva pàtria

crec que Espanya té la partida més clara a Dublín que al camp de l'Arsenal.

—Hi haurà expectació, segurament, a Londres?

—Fins a cert punt. Els futbolistes anglesos concedeixen més importància als partits de la copa que als que als contrincants internacionals. Allí una partida de l'Arsenal amb el Birmingham, porta una gentada extraordinària als camps i de Birmingham arriben els trens plens a vessar d'aficionats que emplen els camps de joc. Un final de la copa anglesa, empleja l'estadi de Wembley on hi caben cent mil persones.

—Quina gentada pot mobilitzar un Espanya-Anglaterra a Londres?

—Jo crec que el camp de l'Arsenal no arribarà a omplir-se. Hi haurà pocs enlla d'unes cinquanta mil persones.

Witty calla un moment i després afegeix:

—No creguem que ho digui en deuenzeixement de l'equip d'Espanya. Res d'això. Després de la victòria dels espanyols a Madrid crec que haurà d'partir més interessat amb aquest partit internacional que en cap altre, car hi ha l'esperit de la revenja, però al públic anglès n'hi ha molta que no va a veure als camps de joc un conjunt format per Pere, Joan, Josep o altres noms que no sap quin són. Va a veure el futbol i a veure els seus preferencs. Hi ha més fe amb els colors

teatre i cinema

Comentaris sobre el cinema sonor

Influència de la música en l'art del cinema

No trobarieu cap art que des dels seus primers batecs sentís com el cinematògraf la influència de la música. Toques les arts, és indiscutible, tenen part en la formació del cinematògraf, però la que més ha influït en el seu èxit, en la seva comprensió i en el seu origen ha estat la música.

Quan es començaren a fer pel·lícules i es seleccionaren els primers actors de films, sense cap influència teatral, quan

que eren els determinats acompanyaments musicals en els quals s'hi barrejava música mediocre i fragments musicals magnífics!

El cinema es transformà en sonor, i de la mateixa manera que mut, ha trobat en la música font brillant d'inspiració.

Els compositors treballen per les pel·lícules sonores; les grans composicions musicals es transformen en imatges, les imatges tenen un ritme propi, intensíssim i els actors canten vegades es troben amb el "mètode sonor" ha allunyat d'ells tota emoció afectada i que aquesta modalitat requereix que els artistes siguin més artistes i que l'emoció neixi en ells gràcies a l'esforç mental de l'adaptació al tipus que han d'interpretar.

La música ha exercit una gran influència en el cinema sonor, i aquesta queda palesada si es considera que són infinitat de persones que actualment jutgen els films, no per la seva qualitat cinematogràfica, sinó per la seva qualitat musical.

Això, però, és un error. De la mateixa manera que a l'època dels actors perfectes les pel·lícules perquè el seu diàleg sigui una perfecció literària.

La renovació de gustos en l'adveniment del sonorisme ha estat pregon. Però es pot constatar com els actors de teatre no podien mai comptar amb les simpaties que tenen els que treballen en les parlants i pertanyien al cinema mut.

El cinema sonor ha ajudat al públic a seleccionar els artistes. Alguns han quedat oblidats, altres s'han retirat de les pantalles. Els grans cantants han crescut amb un nou triomf, i s'ha demostrat que no eren les millors veus les més apropiades pel cinematògraf. Tot plegat ha quedat revolucionat i si el cinema ja una pel·lícula perquè té bona música és un error, també ho és trobar dolent un film si la música és deficient.

El cinema ha tingut en l'art musical sempre i en tot moment un col·laborador formidable: els actors han trobat en la música un ajut potentíssim i el públic harmònic té ara un motiu més de gaudir amb el cinema sonor, ja que gaudirà de major equilibri estètic quan trobi un film amb una bona composició i execució musical excel·lent.

Els millors músics del món han rebut actualment homenajes al cinema sonor. Igualment han fet els grans cançons i els grans cantants. El cinema, resum i compendi de totes les arts, és ara, però, independent de totes, ara és quasi bé un esclau d'elles, puix que sense la felicitat anuència dels factors, literaris, musicals i coreogràfics no és res. Actualment, però, les pel·lícules que poden qualificar-se com a produccions de cinema pur, tenen un diàleg cinematogràfic i una composició musical adequada. Això vol dir que quan es fa veritablement cinema, no és el cinema el que venç i triomfa, sinó l'art, sinó les arts que reten vassallatge a l'art universal.

Res més difícil, però, en les actuals circumstàncies de formació del cinema sonor, que trobar el bon artista, perfecte de cada manifestació artística reunides en un film i que aquests no estiguin dominats, sinó secundats per elles. Els que jutgen una pel·lícula excel·lent perquè té bona música o discret diàleg, estan en un error profundíssim, ja que aleshores el que és bo de la pel·lícula són els ingredients que embelleixen però no el material massic que la forma i que en aquest cas és l'ida cinematogràfica. La interpretació i la ideació de totes les arts a l'art cinematogràfic.

BEN-HUR

CRITICA DE PEL·LICULES

Paramount presenta

"Tabú"

Què és "Tabú"? El càstig dels déus, segons les creences dels polinesians.

Murnau, el gran realitzador, ha fet una obra mestra. És el triomf definitiu de les imatges acobades a les sonoritats. No és parlada, és interpretada i profundament dramàtica; és el triomf de totes les belles de la natura; és la veritat, el primitivisme més ingenu i més gentil. "Tabú" és una obra torbadora, magnífica, plena d'un valor d'art insuperable.

Murnau ha tret el més bell de la natura. Ha copsat tot l'esplendor dels indígenes en aquella seva vida sadollada de pau. És una veritable pastoral de bellesa enlluernadora. Els protagonistes, Reri i Matahi, demostraren com tots aquests artistes del cinema desconexen aquella puerilitat apassionada, aquella vehemència subjugadora i aquella simplicitat tan plena d'art i de poesia. És una documental d'una vida d'època, d'un paradís perdut que us farà somiar en tots els inconvenients de la vida moderna plena d'entrebanes i complicacions. La simfonia del mar, la simplicitat dels homes, la bellesa de la terra i l'art, el talent de Murnau han creat en aquella gentil indígena Reri i en aquell noi de figura apolínea, Matahi. D'una manera magnífica han creat els dos personatges cabals. Les danses, les belles costums idíl·liques dels habitants d'aquella terra de promissió tenen gran part en la bellesa d'aquesta pel·lícula d'argument simple, però d'una concepció, d'una perfecció i d'un valor d'art insuperable.

Aquesta obra postuma del gran Murnau és l'obra d'un geni i pot ésser considerada com l'obra mestra del cinema. És cinema pur, magnífic i immillorable.

Coincidexen en aquesta pel·lícula la plenitud d'una vida d'art i la plenitud d'una naturalesa verge on la senzillesa i el candor estan per damunt de totes passions i de tots els convencionalismes. Paramount té la més gran pel·lícula que hem vist d'aquest estil des de que existeix el cinema.

B-H.

"La llama sagrada"

Cinematogràfiques Almiria presenta en el cinema Urquinaona una interessantíssima producció Warner Brothers, parlada totalment en espanyol.

En aquesta producció hi concorden infinitat de factors interessants, però per damunt de tots està la insuperable actriu Elvira Morla, d'una sobrietat, d'una perfecció de dicció i d'una dignitat artístiques mai vistes en les pantalles.

L'argument d'aquesta pel·lícula és d'un gran valor psicològic. El bé i el mal, la moral i l'immoral són coses que estan molt per damunt de la percepció dels humans: és qüestió intuitiva. L'únic que val i pesa és la comprensió i l'amor a la justícia, entre els humans.

Aquesta obra és un veritable encert de diàleg, però també posseeix una idea

magnífica, ben presentada i ben resolta. Esplèndida de fotografia, molt ben presentada i amb un treball discretíssim per part de tots els actors.

Troben en el "cast" a Martí Garriga, Carme Rodríguez, Luana Alcañiz i Joan de Homs. Sobris tots i amb un excel·lent treball.

Warner Brothers ha fet una excel·lent pel·lícula parlada en espanyol. Intensa, plena de sensibilitat, plena de sentit humà i que amb la intensa taca interpretativa d'Elvira Morla assoleix un relleu, una prestància que fins avui no havien posat les parlades en espanyol.

Ens plau que Cinematogràfiques Almiria ens hagi donat aquesta interessant pel·lícula que indubtablement satisfarà al selecte públic de l'Urquinaona.

B-H.

CRITIQUE ESPONTANIES

D'un espontani hem rebut una crítica de la pel·lícula passada a prova per la Paramount, "Tabú", que per trobar la prou encertada, la publiquem a continuació, com a estimul del seu autor.

"Tabú"

Les referències que tenim de la pel·lícula "Tabú" que ha presentat la Paramount, i deguda al malagunyat Murnau, eren molt bones. Ara, quan l'hem vista podem dir que "Tabú" és una obra d'art, un cant a la Natura que hi representa un paper principalíssim.

Una illa d'atzur, un paradís en el que s'hi barregen tots els colors, un verd intens dins un infinit blau. Cel, mar, arbres immensos per arreu, palmers gegants s'enlairen volent bejar el cel, gronxant-se i murmurant un cant a la natura prodigiosa.

El Pacific ve a morir amb les seves ones melangioses damunt la platja on la sorra sembla or. Progres silencioses passen davant nostre, gronxant-se i l'impuls suau de les esmortides ones.

"Tabú" té un heroi, un heroi de romànc, Matahi, un bell adoni polinès. Hi ha també una dona, la gentil Reri. Un home i una dona al paradís que més que amor poden donar? Res més, però un amor veritable que esclata impetuós voltat d'aquella fecunditat salvatge.

Tot el film és un cant a la natura.

ELVIRA MORLA

CRITICA DE PEL·LICULES

Paramount presenta

"Tabú"

Què és "Tabú"? El càstig dels déus, segons les creences dels polinesians.

Murnau, el gran realitzador, ha fet una obra mestra. És el triomf definitiu de les imatges acobades a les sonoritats. No és parlada, és interpretada i profundament dramàtica; és el triomf de totes les belles de la natura; és la veritat, el primitivisme més ingenu i més gentil. "Tabú" és una obra torbadora, magnífica, plena d'un valor d'art insuperable.

Murnau ha tret el més bell de la natura. Ha copsat tot l'esplendor dels indígenes en aquella seva vida sadollada de pau. És una veritable pastoral de bellesa enlluernadora. Els protagonistes, Reri i Matahi, demostraren com tots aquests artistes del cinema desconexen aquella puerilitat apassionada, aquella vehemència subjugadora i aquella simplicitat tan plena d'art i de poesia. És una documental d'una vida d'època, d'un paradís perdut que us farà somiar en tots els inconvenients de la vida moderna plena d'entrebanes i complicacions. La simfonia del mar, la simplicitat dels homes, la bellesa de la terra i l'art, el talent de Murnau han creat en aquella gentil indígena Reri i en aquell noi de figura apolínea, Matahi. D'una manera magnífica han creat els dos personatges cabals. Les danses, les belles costums idíl·liques dels habitants d'aquella terra de promissió tenen gran part en la bellesa d'aquesta pel·lícula d'argument simple, però d'una concepció, d'una perfecció i d'un valor d'art insuperable.

Aquesta obra postuma del gran Murnau és l'obra d'un geni i pot ésser considerada com l'obra mestra del cinema. És cinema pur, magnífic i immillorable.

Coincidexen en aquesta pel·lícula la plenitud d'una vida d'art i la plenitud d'una naturalesa verge on la senzillesa i el candor estan per damunt de totes passions i de tots els convencionalismes. Paramount té la més gran pel·lícula que hem vist d'aquest estil des de que existeix el cinema.

B-H.

"La llama sagrada"

Cinematogràfiques Almiria presenta en el cinema Urquinaona una interessantíssima producció Warner Brothers, parlada totalment en espanyol.

En aquesta producció hi concorden infinitat de factors interessants, però per damunt de tots està la insuperable actriu Elvira Morla, d'una sobrietat, d'una perfecció de dicció i d'una dignitat artístiques mai vistes en les pantalles.

L'argument d'aquesta pel·lícula és d'un gran valor psicològic. El bé i el mal, la moral i l'immoral són coses que estan molt per damunt de la percepció dels humans: és qüestió intuitiva. L'únic que val i pesa és la comprensió i l'amor a la justícia, entre els humans.

Aquesta obra és un veritable encert de diàleg, però també posseeix una idea

EL FILM QUE ES DISCUTEIX

LA CASA DE LA FLECHA

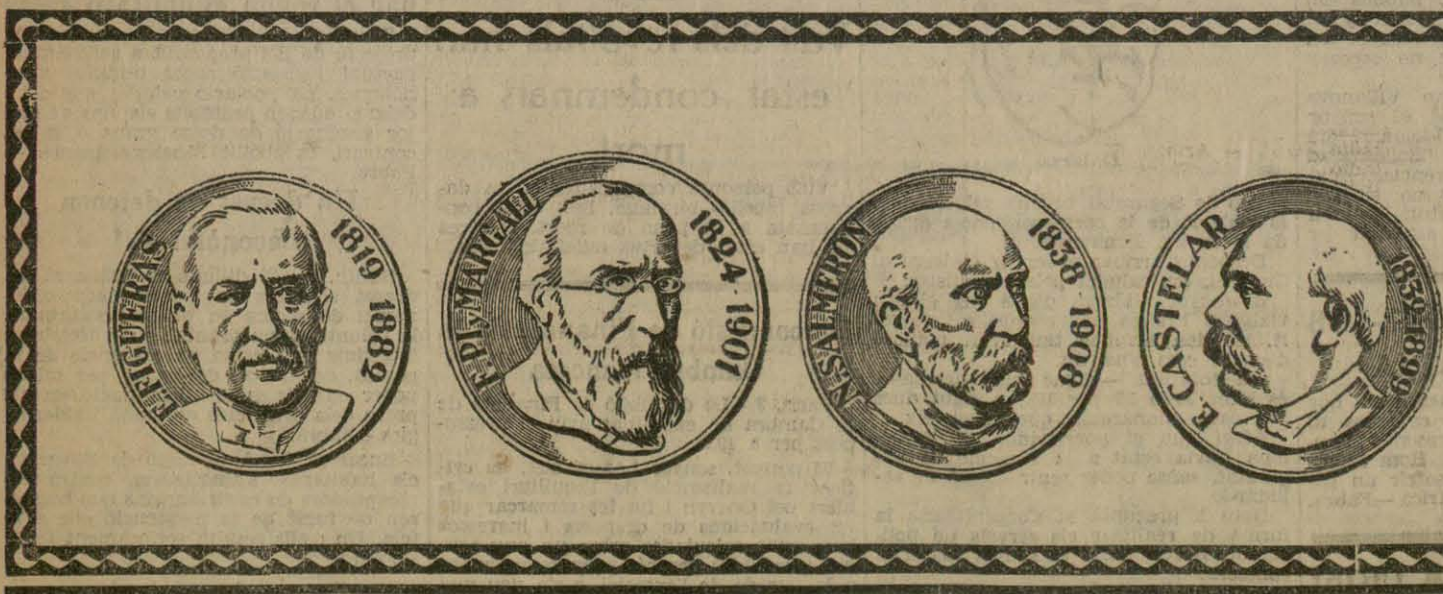
El film que INTRIGA

Son els EXITS del dia

al

Cine Urquinaona

Programa ALMIRA

UN COMBAT INTERESSANT

Simendé, el proper adversari de Gironès?

El combat se celebraria el vinent divendres a l'Olympia

Legim a la premsa que Simendé ha firmat un contracte per a celebrar un combat amb el campió europeu del pes ploma i que sortirà d'aquests dies cap a Barcelona.

Per altra banda, sembla que les diferències entre Gironès i l'organització "Barcelona-Ring" han desaparegut.

Tot això ens fa creure que el combat aquest és un fet i que tindrà lloc a l'Olympia, precisament en la vetllada que l'esmentada empresa organitza a homenatge i benefici del Sindicat de Periodistes Esportius.

Ara bé, si Gironès-Simendé és la base de la vetllada, cal creure que els altres combats seran a la mateixa alçada i que, per tant, tindrem una reunió pugilística que farà honor als organitzadors i profit als beneficiats.

també de les evolucions que fa el futbol d'ací.

En saber el que volíem d'ell, va dirnos Witty:

—Jo crec que aquí es juga molt a futbol, però que es juga millor a Anglaterra. Els equips anglesos que han vingut a Espanya no s'han prestat seriosament el viatge. Més aviat han vingut en pla de turisme que d'altra cosa. A la inauguració de l'Estadi va ésser vençut el Wotton i es parlà de les dificultats del clima, xafogues i del desplaçament precipitat que varen fer. El partit de Londres ja no admet aquestes excuses. Anglaterra ha de vèncer a Espanya. Es juga allí un altra mena de futbol més tècnic que el d'Espanya i han de resultar vencedors els anglesos, car d'altra manera no ho comprendria. No hi ha excuses possibles pels meus paisans.

—Així, doncs, vostè creu que Espanya ha de perdre lògicament.

En efecte, Espanya ha de perdre a Londres. Hi va l'amor propi ferit dels professionals anglesos que foren vençuts a Madrid per l'equip espanyol. Vos comprendreu que no és fàcil que Anglaterra s'avingui a ésser vençuda per Espanya a Londres mateix.

—A Dublín?

—A Dublín podria ésser que vençes Espanya. Té més probabilitats a Irlanda que a Londres. A Irlanda es juga més al rugby que al futbol i per go

determinats d'un equip de la que es té a Espanya. Ben clar veu amb totes les manifestacions esportives. Sabreu, segurament, l'entusiasme que desvetlla les regates universitàries dels equips d'Oxford i Cambridge anualment.

—Així, doncs, diem que Ernest Witty creu amb una victòria anglesa a Londres i que creu probable un triomf d'Espanya a Dublín.

—Exactament. Si Espanya guanyava a Londres podríem dir que fora el seu potser, el futbol més notable d'Europa.

Ha parlat Ernest F. Witty. El seu pronòstic no és pas gaire falaguer per les nostres esperances. Ell creu que Espanya podrà a Londres i ens concedeix una esperança a Dublín. Ben al contrari del que ens diu Demà Ganyelles i que publicàvem ahir. El senyor Ganyelles creu que Espanya guanyarà a Londres i perdrà a Dublín. L'horitzó no es presenta gaire pessimista pels resultats dels partits a les Illes Britàniques. Benem que per ara dels tres pronòstics dels anglesos creuen que perdrem a un dels llocs i que hi ha una esperança de guanyar, en canvi, a un altre, i no deixem d'oblidar que Jack Greenwell creu, pel contrari, que Dublín.

Pocs dies falten per a la solució definitiva.

La plasticitat i l'harmonia de línies ha estat ben coneguda per Murnau i la fotografia és admirable.

Les superstitious i idiòtiques engendren el drama. Ella és "Tabu", quelcom privilegiat, reservat als déus. És un simple mortal i no pot fer-hi res. Un sacerdot l'ha consagrada als déus i aquell que se li apropiï serà castigat amb la mort.

L'amor però és més fort que tot. Aquell amor verdader esclata, està per damunt de tot i es pertanyen per sempre. El sacerdot s'ha enportat la barba il·lusa damunt l'aigua mar enlla i l'home, foll de dolor, es llença a l'oceà, nedant i lluitant aferrissadament amb la natura. El vent empeny la nau. L'home es troba solat en el desert blau. El vaixell ja no es veu. L'home esgota les forces. Encara una braceda, una altra i s'enfonsa...

Heus ací "Tabu", la pel·lícula que és tota ella un cant a la natura verge d'aquestes illes de l'Oceania que el cinema ens ha donat a conèixer. El ha moltes escenes sublims, magnífiques fotografies de rítmic i plasticitat plenes d'interès que han d'agradar.

Un bell film en el que es palesa abastament la mà de Murnau, el malaganyat realitzador de meravelles, que ha assolit la seva més gran creació amb la seva darrera obra.

JOSEP VISA

JA SABEU...

treballant en la seva darrera pel·lícula per l'editor Fox sembla que està baix comete. Warner Baxter va rellisar va caure i va trancar un reflector clavant-se molts vidres als peus i cames? Va haver d'èsser portat a l'hospital, quedant així interrompuda la filmació de la seva producció.

que Jeanette MacDonald ha signat contracte amb el Gaite-Litric de París per treballar-hi quatre setmanes prorrogables, mentre li durin les properes vacances? Sembla que hi interpetarà "La vidua alegre" i que Metro tornarà a "rodar" aquesta pel·lícula amb Jeanette de protagonista.

que per si sembla que Nils Asther torna al cinema? Treballarà amb Buster Keaton en un segon paper de la seva pel·lícula "Cardboard Lover". Naturalment, per la Metro Goldwyn.

que Lilyan Tashman ha hagut de deixar a mitja curació al seu estimat metge Edmund Lowe perquè l'estada ha cridat urgentment? Ells que es prometen una felicitat temporal de repàs a Europa... Però ni a Europa els deixen tranquils...

que Madge Bellamy, aquella actriu divina els ulls de la qual eren els més grossos del cinema, torna a la pantalla? Sembla que les pel·lícules parlants l'havien allunyat, però per més que Fox va dir que no servia. Metro Goldwyn l'ha contractat.

que Ethel Clayton i Ian Kelt estan molt desavinyats? Fa tres anys que es varen casar i sembla que l'home des d'aleshores li ha donat per la beguda. Ethel diu que el seu marit la maltracta i ara ha embatit en el iach del seu germà John Barrymore. Es proposa fer un creuer i demanar el divorci...

que Mary Nolan, la temperamental actriu, va ésser detinguda a conseqüència de la reclamació feta contra ella dels seus cuiners, coter, ninyera, cambres, etc., perquè no els pagava els sous? El deute pujava a 350 dòlars, però l'han posat en llibertat mitjançant fiança de 300 dòlars.

William Powell no ha estat de sort. Tan poc temps que fa que està casat i la seva muller, la gentils Carole Lombard ha calgut malalta. Sembla, però, que no serà res d'importància...

que Ramon Pereda, segons diuen, ja ha fracassat com actor? Ara es va defensant, dient variats i fent dobles de veus per parlants espanyols.

que s'han efectuat secretament dos casaments. Mary Duncan i Lewis Wood i Mary Doran i Joe Sherman, del departament de publicitat de la Metro Goldwyn Mayer aquest últim. Aquesta gent no escarmentat.

que en el Sunset Boulevard d'Hollywood s'ha construït una casa que les parets estan recobertes totalment amb miralls. El preu de lloguer de les habitacions és de 250 dòlars mensuals i sembla que tenen d'allò més demanades.

que la filla del perfumista Richard Hudnut, la vídua de Rudolf Valentino Natacha Rambova, està explotant una botiga de robes a Nova York. Ella, però, és surteix a París, d'on ha marxat recentment amb les últimes creacions dels millors modistes.

que Lupe Vélez té la mala costum de fumar cigarretes. El vicí li respon: "I ara que s'ha barallat amb Gary i no pot fumar-se els d'ell, són molts els que fugen d'ella com veritable pànic..."

que el fill de Douglas Fairbanks diu que fumarà fins al dia que tingui un fill, ja que aleshores sacrificarà aquest gust per destinar els diners del tabac en estalvis pel seu infant. ¿Sabeu, també, que aquest sacrifici de Doug Fairbanks fill no trigarà molt en ésser posat en pràctica?

que l'actor més generós amb les seves cigarretes és Joel McCrea. Com que és molt ric i no necessita del tabac per viure, sempre està disposat a ajudar als amics i mai li ve d'un paquet de cigarretes.

que la gentils Agnes Ayres havia deixat el cinema per dedicar-se exclusivament a cuidar de les seves filletes. En té una que ja té setze anys. Ara, però, ha acceptat un contracte molt venentós amb el qual se la fa de cop i volta una primeríssima "estel" del Broadway.

que els Artistes Associats estan molt mal agraïts. Escolheu: Connie i Norma Talmadge estan enfadades amb Doug i Mary perquè aquestes volen fer les seves vinyetes pel·lícules a Europa. Charles Chaplin pensa també fer el mateix i Norma Talmadge, disgustada, però venjativa, ha acceptat un

Els monàrquics treballen a la sorda per tal de combatre jèniticament el règim republicà. L'actuació del Comitè Olímpic espanyol, no està d'acord amb

ningú. Per tant els monàrquics no atenen les aspiracions del poble i poden posar en ridícul el bon nom esportiu d'Espanya.

Què espera el Govern per actuar energèmicament? I què esperen les federacions esportives nacionals per fer prevaldre la seva sobirania?

contracte per fer una pel·lícula per la Metro Goldwyn i ara resulta que els que s'han molestat són els altres i que l'única que fa bondat de la bona és Connie...

...que a més de Fatty, ara volen tornar a treballar en les pel·lícules el famós Warren Kerrigan i Snub Pollard. Així, i que Sesue Hayakawa hagi tornat i que William Farnum estigui també de bell nou fent pel·lícules, té desconfiança a moltes persones que es creien que els artistes vells ja no tornarien mai més...

LES ESTRENES

Romea

Radio Xicagó
W. P. H. 16

Comèdia en tres actes de Ramsay Mac Lean i Jhanor Jeffery. Traducció de Melior Font.

A mi no m'agrada el gènere teatral al qual pertany Radio Xicagó W. P. H. 16. Però crec que els autors i l'empresa de Romea no l'han escrit ni l'han representat per a mi, sinó per a el públic, i al públic li agrada.

Altament, comprenc aquesta actitud del públic. Es tracta d'una comèdia ben truca i d'un interès fútilment portat amb força encert.

Hom tindrà preferències per un o altre gènere. Però tots els gèneres són acceptables: el drama, l'opèra, el vodevil, etc., si l'autor juga net i dona a l'obra el bon gust i la perfecció necessàries.

De Radio Xicagó W. P. H. 15, no pot fer-se un anàlisi crític, en serio. Ni, generalment, de cap de les pel·lícules de teatre gènere. No resistirien l'anàlisi, puix no tenen cap valor humà ni literari. És un gènere en el qual tot és artífici.

que per si sembla que Nils Asther torna al cinema? Treballarà amb Buster Keaton en un segon paper de la seva pel·lícula "Cardboard Lover". Naturalment, per la Metro Goldwyn.

que Lilyan Tashman ha hagut de deixar a mitja curació al seu estimat metge Edmund Lowe perquè l'estada ha cridat urgentment? Ells que es prometen una felicitat temporal de repàs a Europa... Però ni a Europa els deixen tranquils...

que Madge Bellamy, aquella actriu divina els ulls de la qual eren els més grossos del cinema, torna a la pantalla? Sembla que les pel·lícules parlants l'havien allunyat, però per més que Fox va dir que no servia. Metro Goldwyn l'ha contractat.

que Ethel Clayton i Ian Kelt estan molt desavinyats? Fa tres anys que es varen casar i sembla que l'home des d'aleshores li ha donat per la beguda. Ethel diu que el seu marit la maltracta i ara ha embatit en el iach del seu germà John Barrymore. Es proposa fer un creuer i demanar el divorci...

que Mary Nolan, la temperamental actriu, va ésser detinguda a conseqüència de la reclamació feta contra ella dels seus cuiners, coter, ninyera, cambres, etc., perquè no els pagava els sous? El deute pujava a 350 dòlars, però l'han posat en llibertat mitjançant fiança de 300 dòlars.

William Powell no ha estat de sort. Tan poc temps que fa que està casat i la seva muller, la gentils Carole Lombard ha calgut malalta. Sembla, però, que no serà res d'importància...

que Ramon Pereda, segons diuen, ja ha fracassat com actor? Ara es va defensant, dient variats i fent dobles de veus per parlants espanyols.

que s'han efectuat secretament dos casaments. Mary Duncan i Lewis Wood i Mary Doran i Joe Sherman, del departament de publicitat de la Metro Goldwyn Mayer aquest últim. Aquesta gent no escarmentat.

que en el Sunset Boulevard d'Hollywood s'ha construït una casa que les parets estan recobertes totalment amb miralls. El preu de lloguer de les habitacions és de 250 dòlars mensuals i sembla que tenen d'allò més demanades.

que la filla del perfumista Richard Hudnut, la vídua de Rudolf Valentino Natacha Rambova, està explotant una botiga de robes a Nova York. Ella, però, és surteix a París, d'on ha marxat recentment amb les últimes creacions dels millors modistes.

que Lupe Vélez té la mala costum de fumar cigarretes. El vicí li respon: "I ara que s'ha barallat amb Gary i no pot fumar-se els d'ell, són molts els que fugen d'ella com veritable pànic..."

que el fill de Douglas Fairbanks diu que fumarà fins al dia que tingui un fill, ja que aleshores sacrificarà aquest gust per destinar els diners del tabac en estalvis pel seu infant. ¿Sabeu, també, que aquest sacrifici de Doug Fairbanks fill no trigarà molt en ésser posat en pràctica?

que l'actor més generós amb les seves cigarretes és Joel McCrea. Com que és molt ric i no necessita del tabac per viure, sempre està disposat a ajudar als amics i mai li ve d'un paquet de cigarretes.

que la gentils Agnes Ayres havia deixat el cinema per dedicar-se exclusivament a cuidar de les seves filletes. En té una que ja té setze anys. Ara, però, ha acceptat un contracte molt venentós amb el qual se la fa de cop i volta una primeríssima "estel" del Broadway.

que els Artistes Associats estan molt mal agraïts. Escolheu: Connie i Norma Talmadge estan enfadades amb Doug i Mary perquè aquestes volen fer les seves vinyetes pel·lícules a Europa. Charles Chaplin pensa també fer el mateix i Norma Talmadge, disgustada, però venjativa, ha acceptat un

Els monàrquics treballen a la sorda per tal de combatre jèniticament el règim republicà. L'actuació del Comitè Olímpic espanyol, no està d'acord amb

ningú. Per tant els monàrquics no atenen les aspiracions del poble i poden posar en ridícul el bon nom esportiu d'Espanya.

Què espera el Govern per actuar energèmicament? I què esperen les federacions esportives nacionals per fer prevaldre la seva sobirania?

El que esperen les federacions esportives nacionals per fer prevaldre la seva sobirania?

El que esperen les federacions esportives nacionals per fer prevaldre la seva sobirania?

fals i convencional. Un gènere de drama de l'home i de l'home en el qual sempre guanyen els serenos, que són la moral. Aquella moral—un xic de cartó, de rigidesa de fer artificial—, que Nord-americana ha heretat d'Anglaterra. Aquesta mena de literatura és una mica, un producte híbrid de novel·la policia, estil Conan Doyle o bé Hornung i la novel·la blanca estil Florence Barclay o Concordia Merrell. És a dir, una cosa de màquina per a llegir al tramvia i obligada a fer la seva feina.

Radio Xicagó W. P. H. 15, és, doncs, una comèdia que pot interessar i plaur a el públic, a un públic no massa intel·lectual ni exigent, que és, precisament, el públic que abunda a Catalunya.

Aquesta mena d'obra—com totes però—semblen més bones si és bona la interpretació, i la interpretació que la companyia de Romea dona a l'obra de Ramsay Mac Lean i Jhanor Jeffery fou excel·lent, sobre tot per part d'Antoni Gimbernat, Plus Davi, Cabré, Anadís, Maria Vila, en un paper en el qual no podia lluir-hi, s'hi llui. I és que Maria Vila—no penso pas fer cap descobriment—, és una de les nostres actrius més completes.

La direcció, molt justa, molt correcta, acusant en Plus Davi un gran director, i la presentació digna i correcta.

LLUIS CAPDEVILA

DIUEN LES EMPRESES...

Teatre Còmic

LA MARXA TRIOMFAL DE
"LAS LEANDRAS"

Una de les qualitats de mèrit, és mantenir al públic amb interès durant la representació d'una obra, i que aquesta sigui d'un gènere escabrosos, però d'una escabrositat mestra. Un equívoc que duri tota la representació, d'una habilitat no gens freqüent, manté els espectadors durant dues hores i mitja, en continuades rialles. Afegeixis a això la gràcia i l'alegra partitura del Mestre Alonso, que fa de repetit-se integrè i aquí està l'explicació del verdader

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. Tercera part: "Petronchka" (Strawinsky); a) Carnaval; b) "El prestidigitador", dansa romàntica; c) "Elu mounch"; d) "Batachou"; e) Gran Carnaval.—24: Campanyes de Governació; notícies de darrera hora.—0:30: Tancament de l'estació.

contratec: concert pel Sextet de l'estació.—15:55: Informació teatral. Index de conferències.—16: Pl de l'emissió.—19: Campanyes de Governació; Cotitzacions de Borsa; cotitzacions de mercaderies de les principals Borses estrangeres. Programa de l'olent.—19:30: Curset de conferències organitzat per la Il·lustració social "Cultura". Continuació del programa de l'olent.—20:10: Notícies de Premsa. Informació de la sessió del Congrés dels Diputats.—20:30: Pl de l'emissió.—22: Campanyes de Governació; senyals horàries; informació de la sessió del Congrés dels Diputats. Concert sinfònic (en discos). Primera part: "El sueño de una noche de verano", obertura (Mendelssohn); "Muerte y renacimiento" (Sibylla); Segona part: "Sinfonia del rei" (Haydn); 3. Adagio, presto; 4. Andant; 5. Minuet, allegretto; 6. Pl. vivace. T

La humanitat

Els partits catalans

Ningú no vol fer de dreta

Sota aquest títol, publica el nostre volgut confrare "L'Opinió" un interessant article, del qual copiem els següents paràgrafs:

"La Lliga, què és? Si escolteu els seus homes, és 'un partit de centre'. És massa impopular en aquest país, dir-se partit de dreta. Els partits de dreta han comès massa crims, i aquesta generació no recorda mai. Davant d'això, qualsevol que tingui ganes de figurar en la política, s'embarca presentant-se en un partit de dreta! I, aleshores, diuen que és 'un partit de centre'. Haja-hi els diaris que hi ha països d'Europa on els partits de centre tenen gran predicament i a l'aduc de tant en tant governen, i la boca se'ls fa aigua només de pensar en la possibilitat de poder tornar a governar. Quan Cambró va voler fer aquell gran partit espanyol, amb el concurs del Comte de la Moriera, del senyor Silió i d'una dotzena més de mòmies de Museu, amb les quals havia de constituir un Govern desdichat a l'interior, conservant la Monarquia, el mateix Cambró, amb el nom de 'partit de centre', el nom seria més simpàtic. Com si el nom de Cambró pogués anar mal lligat amb un partit que no sigui, no de dreta, sinó d'ultra-dreta.

Hi ha un altre partit—diem-ne partit—, que també es distingeix pel predi que no creu. És un partit no tan reduït com el del senyor Rovira i Virgili quan en va crear un per a ell tot sol—del qual n'era el líder, el Consell Central i la massa del partit, i tots els acords els prenia per unanimitat—, però ja s'hi acostava una mica. Del Partit Català Republicà, constituït per un Consell Directiu, un diari, i uns quants catalans de bona fe escampats pels pobles, un dels seus consueus—ex-candidat a regidor en les darreres eleccions—n'havia dit:—No se'ls quina praxia a voler-nos enganyar. És un partit fictici inventat amb uns quants editorials de 'La Publicitat'. Però a l'hora de votar, que és quan es ven el que un partit pesa, dels que hi estan afiliats, els uns voten la Lliga i els altres voten Macià.

Es el defecte d'haver volgut predicar el que no se sentia. El Partit Català Republicà és tan de dreta com la Lliga, és clerical, té elements que van amb l'escopeta del Sometent—en la seva candidatura per a regidors hi presentava un caporal d'aquest Cos—, és burgès. Els seus principals elements són grans industrials, i patrons amb ànima reaccionària. No direm que siguin monàrquics, perquè en realitat no són res. Però és de recordar que un dels seus

Jack Dempsey vol fer broma

Hi han hagut per aquests mons de Déu molts campions de boxa produïdes de la propaganda. Per això hem vist boxadors com Dempsey, per citar un cas, que han guanyat les pessetes per milions i als pocs anys d'haver-se retirat han hagut de pensar de quina manera podrien guanyar-se la vida, ja dament d'un escenari de misticisme, ja posant una botigueta de betes i un bar.

Aquesta mena de campions arriben al cim de la glòria, però la propaganda

se'ls hi ha menjat els beneficis. No és aquest, però, el cas de Dempsey. El vaquer de Manassas ha estat un dels pocs campions que ha guanyat el títol amb tots els atributs.

Dempsey ataca amb els seus punys al gallop Willard, que pogué assolir el títol mitjançant una indemnització de 50.000 dòlars a Johnson perquè aquest perdés el combat. Després, Dempsey vené a Carpentier, l'estilista francès, la figura de cera que tenia el puny de vidre, segons frase popular de Jacks Mortane. Les seves altres víctimes foren Firpo, el gegant de les Pamper argentines, i tots els altres pesos forts de l'època. Per fi, va sortir el llocament Tunney, i aquest va fer empallirar la seva glòria. Tunney va substituir-lo a la llista dels campions mundials, el primer lloc de la qual ocupa avui l'alemany Schmeling, però haver-se retirat sense combatre el milionari i aspirant a intel·lectual Gene Tunney.

Avui, després de molts anys de silenci Dempsey ha esgotat la seva fortuna i té necessitat de refer-la. Ha provat de fer d'empresari; potser si Tex Rickard

Ensenyament

Avui han continuat els disturbis a la Universitat

Aquest matí han continuat els avatars d'aquests darrers dies. La policia d'assalt ha tingut d'intervenir per a dissoldre els grups d'estudiants que cridaven i feien barreja.

Vers les onze ha esclatat a l'interior de l'edifici un petard. Igualment n'ha esclatat un altre al carrer, que ha fet una explosió sorollosíssima.

El moviment, que no té cap mena de finalitat, no té ambient entre els estudiants. Es no més una minoria reclutada en gran part en els primers cursos universitaris i en els darrers de batxillerat. Es veu que han sentit parlar de vaguetes i de revolucions estudiantils i ells els parodiaven. Per altra part, el caràcter dels disturbis té en aquesta ocasió un marcat caràcter reaccionari. La F. U. E. i les Associacions esquerranes han condemnat els disturbis.

Una prova del poc ambient que tenen aquesta feia esporàdica, és que, avui, com ahir, s'han donat totes les classes amb normalitat.

El senyor rector, en rebre els periodistes ha remarcat aquest fet i se n'ha felicitat.

ES CONEIXEN ELS AUTORS DEL CRIM D'HOSPITALET

Ferran Garcia i el mort foren sorpresos i apallissats per uns camperols

S'ha practicat la primera detenció

El jutge municipal d'Hospitalet, senyor Comes, auxiliat eficaçment pels mossos d'Esquadra d'aquell terme, pot dir que té a les mans tots els fils que poden conduir a l'acabament total i definitiu del monstre fet d'Hospitalet.

Els mossos d'Esquadra, que com hem dit, han portat el pes de totes les recerques amb l'èxit més falaguer, ja que ells saben i no sols per indicis, qui són els culpables—una dotzena de pagessos armats que es valen d'uns senyals convinguts per mutar una guarda particular—, han pogut demostrar que el dia que Ferran Garcia fou apallissat un pagès havia sorpresos dos homes amb una càrrega de carboxes que acabaven de robar d'un dels camps d'Hospitalet.

Aquestes pàgines fou conduït davant del jutge instructor, i en la seva declaració ho confirmà tot. Segons ell, els que robaren verdura aquell dia, eren dos als quals sorprenentment quan ja fugien, després de començar el robatori. Els intentà detenir i lluitar-los a l'autoritat, però mentre un fugia, segament el que resultà després, l'altre, que com hem dit, senyor Ferran Garcia, li plantà cara. Ràpidament aleshores feu la senyal convinguda; un xiulet, i un exànim de camperols, promptes a fer feina, es presentava de tots els indrets, calent sobre el llad i apallissant-lo de la manera ja coneguda.

De confirmar-se aquesta declaració, resultaria que els agressors s'haurien dividit en dos grups, desplaçant-se'n alguns per correr darrera el que fugia. Com que les manifestacions del pagès en aquest dret, el nom del qual s'ha prescitat, no és de gèner moment, no passen d'ací, és de suposar que ell no intervingué en el crim, sinó en l'apallissada.

També ha declarat davant el jutge senyor Comes, un dels pagessos senyalsats com agressors i que es delia amb insistència que la ferida que tenia en la mà dreta, no s'havia causat en la missió del fet. Aquest sembla que ho ha negat tot i ha afirmat que la ferida se l'ha produïda en un accident del treball.

Després d'aquestes diligències, el secretari del jutjat municipal d'Hospitalet, manifestà que havia estat practicada una detenció molt important i no digué res més.

Suposarem tot seguit que es tractava del pagès que feu la senyal per a que acudissin els camperols armats i que ja no hi ha cap dubte en considerar-los els autors de les lesions causades a Ferran Garcia i de la mort del seu company.

La muller de Ferran Garcia canvia de parer. Però, ja és massa tard!

La muller del ferit ha dit en la seva declaració que el dia que tingueren lloc els successos, el seu marit sortí de casa seva amb un amic que l'anà a cercar. Se li preguntà si era el mort, aquest amic, i digué que no, que el que sortí

va mostrar igual que en els seus temps millors; però Jeffries, en retirar-se, va marxar al camp, a posar-se enfront d'una granja de la seva propietat. Dempsey, en canvi, ha fet vida d'aristòcrata, vida de milionari americà, i aquesta vida esgotada, deixa les seves tantes i més si aquesta té per camp d'operacions Los Angeles i Hollywood.

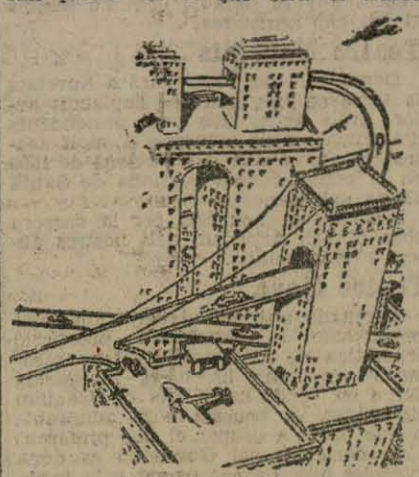
Dempsey ha tingut ocasió per quedar convençut de la seva inconsistència actual. L'altre dia, va disputar un combat contra dos boxadors de tercera categoria, disputant tres 'rounds' amb cada un d'ells, i no va poder posar-los fora de combat. El públic, uns 15.000 persones, el va aplaudir, perquè no va veure res de notable que ell creien venut-hi encara quelcom del Dempsey d'abans i varen restar decebuts. L'abast d'aquesta situació és difícil de preveure, però és un mal símptoma.

Segons diuen els periodistes americans, sembla que hi ha el projecte de fer un combat Dempsey-Schmeling a Nova York. Els antecedents que tenim de l'americà ens fan preveure una esmena llastimosa. Ho sentim per Dempsey. L'home que ho fou tot en boxa, l'home que ha estat més popular arreu del món, mereixeria acabar millor la seva carrera.

Epl. si és que Dempsey no vol fer broma.

El tràfec a l'esdevénidor

Les enormes activitats de industrialisme automotriu i la seva preponderància en els transports del món, ens fan pensar en el que serà el tràfec

urbà dins de mig segle. A Nordamerica ja es preocupen d'això, i dibuixants i inventors, rivalitzen en imaginar el que seran les ciutats, amb els seus carrers, i els carrers d'aterratge pels terrats...

El panorama no pot ésser més grandí. Ara, preguntem nosaltres: arribarem a veure-ho, això?

LES REIVINDICACIONS DEL DOCTOR SCHACHT

Anul·lació dels deutes polítics i restitució a Alemanya de les seves colònies

"No hi ha hagut mai discòrdia a Alemanya sobre el fet de que nosaltres no poguéssim pagar les reparacions, les quals no estaven pas obligats, moralment, de pagar-les". Així es pot llegir, president de la Reichsbank, el doctor Schacht, durant la reunió de la Societat colonial alemanya a Colònia.

"Es, però, una falsedat pretendre, com ho fan a l'estranger, que nosaltres no volem reemborsar els deutes privats". El doctor Schacht sembla, però, oblidar, que fa tot just dos dies, M. Oberfohren, cap del grup parlamentari nacionalista, del qual ell era l'al·lat a Bad Hatzburg, ha declarat a Mardburg que Alemanya no podia pagar els deutes privats. Pel doctor Schacht, el tractat de Versalles i els que s'esforçen en mantenir-lo, són els responsables de la crisi actual.

El pla Young, diu el doctor Schacht, ha fet, simplement, dependre el problema de les reparacions de la col·laboració internacional, al fer-los dependre dels mercats mundials i de l'economia del comerç internacional. La Banca dels reglaments internacionals no s'ha emprat ni per una sola de les tasques per les quals fou creada.

comentaris

Comentaris

Un jardí dalt d'un terrat

"No vauis al cementiri a provocar insolentemtes la ira de Déu, que allí mismo os puede dejar súbitamente sin vida, aplastados con más facilidad que un camión aplasta el vil gusano que anda por la carretera". (De l'escrit del bisbe sobre l'afar del cementiri).

No es tracta, amics, d'una faccenda meua, sinó d'un fet real i positiu. Al cor mateix de la Barcelona vella, pdeu veure si atzequeu els ulls enlaira, un jardí, amb un arbre autèntic i tot, que es redressa optimista damunt la solera d'un edifici arctic remuntat. La seva alçada no sembla immutual-ro i l'arbre altitud va vivint amb relativa eufòria. Potser no ha conegut mai les delícies del bosc veritable i li deu semblar, mancat de fonts d'informació directa, que el desit d'un arbre és aquest. Decorar un terrat entre sis i noucentista...

No sabem — de tota estant no es veu prou bé — si l'aguantia un test o un pa de terra sobreposada. És igual pel cas. Aquest arbre, d'aparentia ecòtica, demostra així la seva adaptació a tots els ambients. No li esdevé, com és ara al pobre esquivat de pi de la Plaça del mateix nom, que mai hom no ha pogut veure ufans, potser per influència del reialet que l'exerciria o el paviment que l'asfalia.

Un arbre que viu tan amunt és un arbre bohemí, amb un punt de sornegueria en cada branquilla. La seva situació no li priva de veure el sol que surt ni de rebre les besades de l'oreig. Tampoc no li manquen ben segur, el veïnatge dels ocells ni la proximitat de l'home. Dirieu que només deu extremir-se quan ressonen, molt aprop d'ell, les fortes batallades del rellotge de la Catedral, els ides, tanmateix, d'una torre amb parallamps que preserva la rodalia de les fúries del foc del cel...

Aquest arbre singular és una criatura de Déu, com ho són els cucs de la terra, que el sublim Sant Francesc qualificava de germans i ara, mireu per on, una autoritat eclesiàstica titlla de vils... No sabem perquè la contemplació de l'arbre de Noè de la Plaça Nova, ens ha portat de la mà a l'amable fervor tendrív, gairebé panteístic, de l'inefable "poverello". Ell, tot amor, no hauria fletomtat de Déu, atribuïnt-li un pecat capital — la ira — com acaba de fer el bisbe de Barcelona. Ni s'hauria permès la treurel·la imponderable de comparar l'Omnipotència Divina amb un camió...

J. M. F.

Les tragèdies íntimes

Ha desaparegut un tipògraf de París

SEMBLA QUE ES TRACTA D'UN CRIM PASSIONAL

El dia 11 d'octubre, un obrer tipògraf, anomenat Louis Brunet, de 23 anys d'edat, desaparegué sobtadament de seu domicili, del carrer de Saint Denis, número 132, de París. Immediatament fou oberta una enquesta, de la qual s'encarregà l'Inspector Pélit, de la brigada especial. Així es pot saber que el dia de la desaparició, el desaparegut havia passat alguns moments amb un conegut seu, que era el marit de la dona amb la qual havia tingut relacions culpables.

Nombroses persones interrogades reportaren desavallants indicis que havia pronunciat temps enrera el marit en qüestió. Aquest s'anomena Norbert Mouvalet, nascut l'any 1905 a Herblay, vigiliant de nit d'una fàbrica, situada a Puteaux, carrer Arago, 40. Sembla que un temps després d'haver estat abandonat per la seva muller, fet que s'esdevingué a l'agost, Mouvalet, havent sabut que ella continuava lligada amb Brunet, havia profert, en diverses ocasions, algunes amenaces contra el seu antic amic. Entre altres, hom li havia sentit a dir:

—Jo l'entortolligaré amb un filferro, i amb 30 quilos de ferro al coll el llencaré al mar.

Sospitos d'haver executat les seves amenaces, el marit enganyat fou detingut. Interrogat convenientment, començà per negar en rodó. Reconegué que ell havia pronunciat les amenaces en qüestió.

Digué que el dia de la desaparició, al matí, ell anà a buscar a Louis Brunet a la dispensa d'aquest, carrer Saint Denis, 132, i havien sortit plegats a les onze de la dotze del migdia arribant a la Porte-Maillot, i allí tingueren una violent discussió sobre l'ex-muller de Mouvalet. Durant la discussió, el marit enganyat donà un fort cop de puny al seu antic amic. Brunet, per escapar, saltà a un tranvià i després d'ell no s'han tornat a veure mai més. Això és el que ha explicat el detingut.

També ha dit que el 12 d'octubre darrer havia rebut una lletra del tipògraf, després de la qual aquell dia, feta saber que era aleshores, l'amant de Mme. Mouvalet anà a l'Alexandre. Aquesta lletra estava timbrada a les 23 hores 30. Això demostraria que, efectivament, Mouvalet no ha matat Brunet; però de les investigacions practicades sembla deduir-se que la carta en qüestió és falsa. Al domicili del detingut s'ha trobat un paper de cartes identic al de la carta presentada, mentre que el paper que ordinàriament usava el desaparegut era molt diferent.

Els dies següents al de la desaparició del tipògraf, Mouvalet digué a alguns camarades que Brunet no el malestaria més, i que ja no li podia fer cap mal, per aquest amb els seus fets. Mouvalet era un excel·lent marit i pare. Mouvalet vivia a Puteaux, al carrer Arago, 40, amb la seva dona i els seus fills, un de dos anys d'edat i l'altre un any, però de les investigacions practicades sembla deduir-se que Mouvalet, un d'ells ha dit:

—Norbert Mouvalet era un bon xicot que tots estimàvem. Era l'amic de tots els que el conecien. Sobri, dolc, treballador, però no l'havia vist mai embriac ni enfadat. Adorava la seva dona i els seus nens. Fets dos anys que treballava a la fàbrica. Si alguna vegada feia el vermut al cafè vei, ho feia en companyia de la dona i dels nens. Des de llavors, quan la dona havia deixat d'entendre-hi els dos nens, Mouvalet, esdevingué trist, molt trist. Va estar-se molts dies sense menjar. Però de mica en mica, semblava que oblidava la seva dissort, però l'absència de la seva dona

Un desfale de més d'un milió de pessetes

Suïcidi d'un alt funcionari de Duana / Suspensió d'altres alts empleats / El Director General de Duanes a Barcelona

DADES RETROSPECTIVES

Fa cosa d'un mes i mig, com ja vàrem dir, que els que freqüentien la Duana de Barcelona tingueren coneixement del suïcidi de l'oficial de la secció de segells obvençionals. Hom tenia al suïcidi per un dels més excel·lents i honorables funcionaris d'Espanya i la notícia de la seva desesperada resolució colpí profundament els que havien tractat amb ell.

Immediatament d'ocorregut el suïcidi, els caps superiors de la Duana anaren a fer-se càrrec de la caixa de la secció de l'esmentat senyor i dels documents respectius.

Sembla que han desaparegut alguns comprovants interessants que haurien aclarit l'actuació de l'esmentat senyor a la secció de segells obvençionals.

ES DESCOBREIX UN DESFALC

Arran de la mort de l'oficial suïcida (el nom del qual no donem pel respecte que ens mereix), hom digué que s'havia descobert un desfalc importantíssim important més d'un milió de pessetes.

Posteriorment ha estat trobat un altre desfalc important de cent cinquanta mil pessetes, però aquesta vegada a la caixa general de la Duana. Migrat de que s'intentava fer càrregar la culpa al mort, no ha estat possible, però sí que en aquella caixa no hi podia tenir intervenció.

EL DIRECTOR GENERAL DE DUANES A BARCELONA

Així que es tingué coneixement del segon desfalc, sembla que fou avisat a l'altre dia el Director General de Duanes, puix que ahir vespre, precipitadament i sense previ avis, arribà a la nostra ciutat el senyor Sacristán, director general de Duanes.

La seva primera visita ha estat aquest matí a la Duana. Ha demanat pel departament de Caixa, on ha estudiat detingudament tots els papers, la recerca ha durat diverses hores.

EMPLEATS SOSPESES

Les primeres mesures que ha pres el director general de Duanes ha estat la suspensió d'empleats a son del senyor Francesc Zapala del Pino, segon cap de la Duana, i del caixer de la mateixa, senyor Iglesias.

Malgrat les suspensions esmentades i de la ferida i mort desagnat.

l'obscrit, la dels nens, li semblava insuportable, fins l'extrem que deia sovint: "Jo li perdonaria tot el que m'ha fet, amb tal que tornés amb mi." Fins i tot va anar a veure-la, però ella no va fer cap cas dels seus precis, i s'obstinava a viure amb el seu amant. Va aconseguir que li deixés pendre el fill gran, anomenat Michel, i això fou un consol molt gran per al pobre Norbert. Nosaltres no podem creure que ell, tan bo i tan dolc, hagi pogut executar un crim.

Declaracions de l'ex-muller del suposat assassí

Madame Pauline Mouvalet, ex-muller del suposat assassí, ha fet les següents manifestacions:

—Vaig conèixer el meu marit el març de 1927. Després del nostre casament, vàrem anar a viure amb els meus so-

L'assassinat Brunet

gros dos anys. Aleshores ell va trobar la seva plaça de vigiliant de fàbrica. En aquesta alternativa havíem tingut el nostre primer fill, Michel. Ben aviat canvià la conducta del meu marit. Aprofitava la presència d'un amic o parent per injuriar-me i renyav-me. Un dia convidà un amic retardat, a dormir en el nostre mateix llit; jo m'hi vaig oposar, però ell s'hi entossudí, i vàrem compartir el nostre llit amb aquell amic seu.

Tot això va fer decidir-me a abandonar-lo, i el dia 10 d'agost vaig prendre els nostres dos nens i m'en vaig anar a viure a casa d'un parent d'una companyia meua. Aquest home, pare d'un nen, i que té la dona a la presó, va proposar-me de parir-nos la vida, i jo vaig acceptar.

El meu ex-marit no es mostrà pas contrariat pel meu nou lligam. Ell conecia la meua adreça, però no va fer res per veure-me a veure. També sabia perfectament que no era amb Louis Brunet, que jo m'havia amistançat, sinó amb l'home que us he dit i que s'anomena Thomas Alexandre.

Vaig tornar a veure el meu marit per darrera vegada el dia anterior al del crim. Em va proposar tornar amb ell, però jo vaig refusar.

Aleshores, per què el meu marit ha assassinat a Brunet en comptes del meu veritable amant? El meu marit i Brunet tenien excel·lents relacions, i es tractaven com a bons amics, però sabia que el meu marit alimentava un odi sord contra Brunet, no sé per quina causa.

Aquest és l'afar apassionant que està dil·licitant el comissari M. Guillaume.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—